

Indholdsfortegnelse - Bilag

Indholdsfortegnelse - Bilag	1
2.1 Orientering	2
Bilag 1: Kommissorium for administrativ styregruppe for KlimaMidt	2
3.3 Koordinering af lånepulje vedrørende botilbud	6
Bilag 1: Opdateret oplæg til fælleskommunal koordinering i Midtjylland - lånepulje	6
Bilag 2: Brev om lånedispensation for 2025-26 til udvidelse af botilbudskapaciteten på det specialiserede socialområde	10
Bilag 3: Overblik over midtjyske kommuners tilbagemeldinger på botilbudspuljen 2025-2026.....	15
3.5 Orientering om fornyet behandling af central udmelding vedr. udviklingshæmmede med dom	25
Bilag 1: Kommissorium for central udmelding.....	25
Bilag 2: Fornyet behandling af CU for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i.....	31
Bilag 3: Opdateret data og status Kofoedsminde	48
3.6 Ibrugtagning af sygeplejerskers mulighed for at udføre lægeopgaver	55
Bilag 1: Faglig ramme for ibrugtagning af forbeholdt virksomhedsområde.....	55
3.7 Status på arbejdet i KKR Midtjylland	57
Bilag 1: Status på arbejdet med fokusområder i KKR Midtjylland.....	57

2.1

Orientering

Bilag 5 - Opdateret kommissorium for administrativ styregruppe for KlimaMidt

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00973
Dok. ID: 3440637

E-mail: rojan@aarhus.dk,
nathalie.vindel@ru.rm.dk

Dette dokument beskriver formål, ansvar og hovedopgaver for den administrative styregruppe for KlimaMidt (herefter styregruppen), heri lægger også en afgrænsning i forhold hvilke opgaver, der løftes af sekretariatet for KlimaMidt.

Side 1 af 3

Styregruppen består af seks repræsentanter fra seks forskellige kommuner, som KD-Net udpeger, samt to repræsentanter fra Region Midtjylland. Gruppen består af medlemmer på direktør/fagchef niveau. Der kan desuden deltage sekretariatsmedarbejdere og medarbejdere fra KL/kommunerne og Region Midtjylland.

Styregruppens medlemmer:

Thomas Lindberg, Skive Kommune (Medformand)
Kim Kofod Hansen, Region Midtjylland (Medformand)
Rolf Johnsen, Aarhus Kommune
Claus Borg, Lemvig Kommune
Lars Skovgaard, Samsø Kommune
Bjarke Butt Eriksen, Horsens Kommune
Kenneth Jensen, Ikast-Brande Kommune
Lisa M. D. Gerschefski, Region Midtjylland

Styregruppens formål

Styregruppens arbejde har til formål at understøtte, fremme og accelerere de midtjyske kommuners arbejde med at implementere deres politisk vedtagne klimaplaner.

Styregruppens ansvarsområder

Styregruppen har det overordnede ansvar for den tværkommunale og regionale understøttelse af de enkelte midtjyske kommuners implementering af deres klimaplaner samt fremtidige revisioner af deres DK2020-klimaplaner.

Styregruppens hovedopgaver er:

- At bistå den politiske styregruppe, KKR Midtjylland (herunder KD-net) og Regionsrådet med den videre implementering af klimaplanerne
- At understøtte den enkelte kommunes implementering af klimaplaner på tværs af de midtjyske kommuner og regionen. Dette gøres blandt andet ved:
 - At kvalificere udvælgelsen af indsatsområder/temaer, som skal have særligt fokus i det kommende år i forhold til strategiske, politiske og ledelsesmæssige prioriterede indsatsområder
 - At kvalificere og skabe rammer for identifikation og modning af projektidéer med henblik på, at projekterne efterfølgende kan

- overtages og ejes af andre aktører, herunder også kommuner og region
- o At indgå i strategiske dialoger og evt. fremme partnerskaber med relevante aktører i økosystemet
- o At spille aktivt ind i de nationale dagsordener på klimaområdet med henblik på at understøtte de midtjyske kommuners klimaindsats
- o At spille aktivt ind i den nationale styregruppe for Klimaalliancen med henblik på at fremme den lokale implementering af de vedtagne klimaplaner - herunder også ift. Klimaalliancens fokusområder på opfølgning/monitorering og klimaudviklingsspor.
- At understøtte kommunernes fremtidige arbejde med at revidere deres klimahandlingsplaner. Dette gøres blandt andet ved:
 - o At spille proaktivt ind i det nationale arbejde med at udvikle certificeringsprotokolen

For en del opgaver vil der være et betydeligt overlap mellem styregruppens opgaver og sekretariatets opgaver. Her defineres snitfladen i form af, at styregruppen har det strategiske og politiske ansvar, mens sekretariatet har det operationelle ansvar.

Mødeaktivitet

Styregruppen mødes i udgangspunktet fire gange om året. To af møderne er virtuelle og varer i udgangspunktet to timer. To af møderne er fysiske møder og varer i udgangspunktet tre timer.

Sekretariatsbetjening og arbejdsgrupper

Sekretariatet består af to medarbejdere fra henholdsvis Region Midtjylland og KKR Midtjylland. KKR Midtjylland har ansat en klimakoordinator, som er placeret i Aarhus Kommunes klimasekretariat. Region Midtjylland har tillige en klimakoordinator til KlimaMidt, som indgår i kontoret for Klima, Ressourcer og Grøn Omstilling i Regional Udvikling i Regionshuset i Viborg.

Den politiske- og den administrative styregruppe sekretariatsbetjenes af klimakoordinatorerne i fællesskab. Samtidigt har de to sekretariatsmedarbejdere ansvar for den praktiske gennemførelse af KlimaMidt.

Klimakoordinatorerne sikrer samtidig koordination med den nationale del af projektet og med Concito.

Med projektsekretariat på to lokationer er der behov for at der arbejdes agilt, med opgaver rundt i hele den midtjyske geografi. Samtidig tilstræbes det at opbygge et godt fagligt miljø, med fokus også på et fysisk arbejdsfællesskab. Projektledelsen deles mellem de etablerede miljøer.

Sekretariatets opgaver er beskrevet i det materiale, som Udvalget for Regional Udvikling godkendte den 7. december 2022 og KKR den 10. februar 2023.

[Bilag](#) vedlagt

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00973
Dok. ID: 3440637

E-mail:
rojan@aarhus.dk,
nathalie.vindel@ru.rm.dk
Direkte:

Side 2 af 3

Varighed

Projektet gælder i udgangspunktet fem år og træder i kraft den 01.04.2023 og løber frem til 31.12.2027.

Bilag:
Årshjul

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00973
Dok. ID: 3440637

E-mail:
rojan@aarhus.dk,
nathalie.vindel@ru.rm.dk
Direkte:

3.3

Koordinering af lånepulje vedrørende botilbud

Opdateret oplæg til fælleskommunal koordinering i Midtjylland - lånepulje

Dato: 22. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00973
Dok. ID: 3440953

E-mail: CHBN@kl.dk
Direkte: 2077 2314

Randers Kommune
Randers Rådhus
Laksetorvet 1
8900 Randers

www.kl.dk
Side 1 af 3

Baggrund

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2024 mellem regeringen og KL blev det aftalt, at der for 2024-2026 etableres en særlig lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, med henblik på at understøtte en mere rimelig prissætning på området. Lånepuljen skal løfte kommunernes anlægsinvesteringer med henblik på at sikre et længerevarende fokus på udbygning af den kommunale botilbudskapacitet.

Lånepuljen til udvidelse af botilbudskapaciteten er på i alt 1,5 mia. kr. for 2024-2026. Der var afsat 200 mio. kr. til puljen for 2024. Der var stor søgning til puljen, hvor 13 kommuner har fået tildelt samlet 190 mio. kr. i 2024.

For 2025 og 2026 er afsat samlet 1,3 mia. kr. til lånepuljen. KL forventer, at lånepuljen for 2025 og 2026 udmeldes samtidig, og at der i fordelingen af puljen vil blive lagt betydelig vægt på, at projekterne har et tværkommunalt sigte. Dette var ikke et kriterie for 2024-puljen henset til, at ansøgningsfristen lå kort efter aftaleindgåelse.

Situationen i Midtjylland

De midtjyske kommuner er som kommuner i resten af landet betydeligt udfordret af stigende udgifter til det specialiserede socialområde, jf. analyse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland, som blev præsenteret for KKR Midtjylland på mødet den 21. november 2023.

Udgiftsvæksten er drevet af botilbuddene (SEL § 107/108 og ABL § 105) – og det er særligt udgifterne til private botilbud, der stiger.

I Midtjylland er udgifterne til botilbud i årene 2018-2022 steget 695 mio. kr. svarende til 81 % af den samlede udgiftsvækst i Midtjylland.

Det er ikke antallet af borgere der kan forklare udgiftsudviklingen. Der har i perioden 2018-2021 været en stigning på 3 % i antal borgere, der modtager botilbud på landsplan. Samtidig er de samlede udgifter til botilbud i samme periode steget med 9 %. Den samlede konsekvens af disse to bevægelser er, at enhedsudgiften til botilbud er steget med 6 %.

Der er sket en betydelig stigning i kommunernes udgifter til køb hos private botilbud, der ikke har en driftsaftale med kommunen. Udgifter til køb hos private botilbud i Midtjylland har oplevet en stigning på 33,1 % fra 1,39 mia. kr. i 2018 til 1,85 mia. kr. i 2022. Samtidig handler kommunerne mindre med hinanden.

Tilsvarende har der været en stigning i udgifterne til borgere på regionale botilbud. Udgiftsviklingen her har været mindre end på det private område.

Behov i Midtjylland

På tværs af de midtjyske kommuner er der et ønske om at etablere flere botilbudspladser i kommunalt regi. Ønsket bunder blandet andet i et ønske om at udvide den samlede botilbudskapacitet, så der opnås en mere rimelig prissætning. En forudsætning for dette er bl.a., at der i kommunalt regi er reelle alternativer til køb af private botilbudspladser.

Dette indebærer ligeledes, at de kommunale tilbud i Midtjylland som helhed er tidssvarende og har den nødvendige kvalitet og modsvarer de behov til de fysiske rammer, som borgerne med rette kan forvente og har behov for. Er botilbuddene ikke tidssvarende, betyder det enten, at der skal anvendes flere medarbejderressourcer til fx at sikre borgernes trivsel, eller at der alternativt investeres i dyre eksterne pladser hos private udbydere, fordi borgerne ikke kan trives i de(t) eksisterende kommunale tilbud.

På den baggrund er KKR Midtjylland enige om følgende overordnede pejlemærker for anvendelsen af lånepuljen:

- Udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet skal sikre, at midtjyske borgere i højere grad tilbydes pladser på kommunale botilbud –
- Udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet skal nedbringe behovet for anvendelsen af eksterne køb hos bl.a. private udbydere. –
- Udvidelsen af den kommunale botilbudskapacitet skal bidrage til at sikre og udvikle tidssvarende og gode faglige rammer for borgere og medarbejdere.

Som en del af arbejdet med lånepuljerne for 2025 og 2026 er der i regi af DASSOS foretaget en rundspørge ift. kommunernes ønsker og behov, ligesom der er lavet en overordnet kapacitetsanalyse, der bl.a. giver et billede af, i hvilket omfang og til hvilke målgrupper de midtjyske kommuner typisk anvender private tilbud.

På den baggrund kan KKR Midtjylland identificere følgende behov i Midtjylland i forhold til udvidelse af botilbudskapaciteten

a. Målgrupper

Der er i særlig grad et ønske om at udvide den kommunale botilbudskapacitet med tilbud til følgende målgrupper

- Borgere med udviklingshæmning og udadreagerende adfærd –
- Borgere med svær/middelsvær grad af autisme –
- Borgere med komorbiditet –
- Borgere med psykiske lidelser

b. Type af botilbud

Der er på tværs af de midtjyske kommuner behov for udvidelse af botilbudskapaciteten for både midlertidige botilbud §107 og længerevarende botilbud §108.

c. Geografisk placering

Der kan ikke identificeres særlige områder af Midtjylland, hvor der er større behov end andre, så der kan ikke peges på en placering af kommunale botilbud fremfor en anden.

Dato: 22. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00973

Dok. ID: 3440953

E-mail: CHBN@kl.dk

Direkte: 2077 2314

Randers Kommune
Randers Rådhus
Laksetorvet 1
8900 Randers

www.kl.dk
Side 2 af 3

Øvrige perspektiver*Renovering af eksisterende botilbudskapacitet*

For fremadrettet at kunne levere tidssvarende botilbud af høj kvalitet og med de rigtige fysiske rammer, vil der formentlig være behov for at renovere en række botilbud, hvis fysiske rammer ikke længere er tidssvarende ift. at sikre god trivsel for borgerne.

Det er derfor et klart ønske fra Midtjylland, at der med botilbudspuljen også bliver mulighed for at anvende midlerne til at renovere eksisterende botilbud, inden for rammerne af puljen, så renovering sker i de tilfælde, hvor en manglende renovering vil betyde en lukning af pladserne.

Det er derfor et klart ønske fra Midtjylland, at der med botilbudspuljen også bliver mulighed for at anvende midlerne til at renovere eksisterende botilbud, inden for rammerne af puljen, så renovering sker i de tilfælde, hvor en manglende renovering vil betyde en lukning af pladserne. Tilsvarende vil det være nyttigt, at der kunne gives tilsagn om renovering/ombygning af anden kommunal bygningsmasse, fx ældreboliger der ikke længere anvendes til ældre eller forsorgspladser der nedlægges, og som gennem en renovering vil kunne omdannes til pladser til andre relevante målgrupper.”

Alt andet lige forventes renovering også at være en billigere og hurtigere måde at udvikle og udvide den midtjyske botilbudskapacitet på.

Dato: 22. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00973

Dok. ID: 3440953

E-mail: CHBN@kl.dk

Direkte: 2077 2314

Randers Kommune

Randers Rådhus

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.kl.dk

Side 3 af 3

3.3

Koordinering af lånepulje vedrørende botilbud

Brev om lånedispenation for 2025-26 til udvidelse af botilbudskapaciteten på det specialiserede socialområde

Der er som led i økonomiaftalen for 2024 etableret en lånepulje på i alt 1,5 mia. kr. i 2024-2026 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet, dvs. tilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Lånepuljen udgør henholdsvis 600 mio. kr. i 2025 og 700 mio. kr. i 2026. Ansøgnings- og fordelingskriterier med mere fremgår af skemaet nedenfor.

Ansøgning om lånedispenation sker via www.indtast.dk. Navnet på ansøgningskemaet i www.indtast.dk er LanBotilbud_2025-26.

Der vil være åbent for ansøgninger om lånedispenation til lånepuljen d. 1. – 15. maj 2024. Tilsagn eller afslag på ansøgning om lånedispenation forventes meddelt senest ved udgang af juni 2024.

Praktiske oplysninger om indtast.dk

Ved ansøgning skal brugernavne og kodeord anvendes.

Kommunens brugernavn er "ansog" efterfulgt af kommunenummer. Som eksempel skal Københavns Kommune anvende brugernavnet "ansog101"

Kodeord vil blive sendt i en separat mail.

Når brugernavn (ansog***) og kodeord (7 tal) er indtastet trykkes "Logon".

De indtastede oplysninger gemmes i ministeriets database, når der trykkes "Send". Efterfølgende ændringer i ansøgningen kan løbende ses og gemmes ved at trykke "Send". Hvis der ønskes et print af det indtastede, kan der med fordel trykkes "Vis" før udprint.

Den endelige indtastning/ansøgning godkendes ved at trykke "Godkend", hvorefter det indtastede ansøgningskema vises i en udskrivningsvenlig udgave med dato- og underskriftsline nederst. Denne udgave kan herefter udskrives og underskrives med dato som intern kvittering og dokumentation for ministeriets modtagelse af ansøgningen.

Såfremt der skulle opstå problemer i forbindelse med anvendelse af brugernavn og kodeord, kan henvendelse rettes til August Zillo Vous (azv@im.dk / 7228 2552), Alexander Blankholm (albl@im.dk / 7228 2555) og Tonny Pedersen (top@im.dk / 7228 2582).

Socialfaglige spørgsmål og spørgsmål vedrørende adgangs- og fordelingskriterier kan rettes til Dorthe Skov Jeppesen (dos@sbst.dk / 41 93 25 12)

Med venlig hilsen

Jonatan Basby

Ansøgning om lånedispensation for 2025 og 2026 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet

Ansøger: _____

Ansøgning om lånedispensation for 2025 og 2026 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet indtastes og godkendes **senest den 15. maj 2024**.

Spørgsmål vedr. indtast.dk kan besvares af August Zillo Vous (azv@im.dk / 72 28 25 52) eller Alexander Blankholm (albl@im.dk / 72 28 25 55). Socialfaglige spørgsmål forud for ansøgningen kan rettes til Dorthe Skov Jeppesen (dos@sbst.dk / 41 93 25 12).

Baggrund for puljen

Som led i økonomiaftalen for 2024 blev det aftalt at løfte kommunernes anlægsinvesteringer ekstraordinært med 0,2 mia. kr. i 2024, 0,6 mia. kr. i 2025 og 0,7 mia. kr. i 2026 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på det specialiserede socialområde med henblik på at understøtte en mere rimelig prissætning på området. Løftet sker ekstraordinært og er med henblik på at sikre et længerevarende fokus på udbygning af den samlede kommunale botilbudskapacitet ved investeringer i botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108.

Hvad kan der ansøges om?

Udmøntningen sker med henblik på at sikre, at puljen bidrager til udbygningen af den kommunale botilbudskapacitet for borgere på tværs af forskellige kommuner, der bidrager til at fremme en mere rimelig prissætning.

Kommunen indsender én samlet afsøgning for alle projekter med henblik på udvidelsen af botilbudskapaciteten i kommunen, til hvilke der søges om lånedispensation. I forbindelse med ansøgningen skal der udarbejdes én samlet projektbeskrivelse for samtlige projekter, jf. nedenfor.

Kriterier, der skal opfyldes for at give adgang til lånepuljen i 2025 og 2026

1. Der kan alene ansøges om låneadgang til udvidelse af botilbudskapaciteten for så vidt angår botilbud opført efter SEL §§ 107 og 108.
2. Projekterne skal føre til en udvidelse af den samlede botilbudskapacitet i kommunen, medregnet tilbud opført efter ABL § 105. Der kan således ikke opnås låneadgang til at omdanne eksisterende pladser efter ABL §105 til pladser efter SEL §§ 107 og 108.
3. Udvidelsen af kapaciteten skal kunne gennemføres inden udgangen af 2026.
4. Der kan alene ansøges om låneadgang til projekter med en samlet bruttoanlægsudgift over 20 mio. kr. i alt i 2025 og 2026 mhp. at understøtte udbygning af kapacitet, der kan være vanskelig at prioritere for den enkelte kommune.
5. Minimum 25 pct. af pladserne skal være til rådighed for andre kommuner end den kommune, der ansøger om låneadgang til et projekt, der øger botilbudskapaciteten.
6. Projekterne skal føre til en udvidelse af den samlede botilbudskapacitet. Der kan dog i særlige tilfælde gives støtte til vedligeholdelse af eksisterende pladser, hvis det kan sandsynliggøres, at pladserne uden renovering ellers vil bortfalde fra den kommunale kapacitet inden for en overskuelig årrække.

Vægtningskriterier

Der foretages en samlet vurdering af ansøgningsskemaet og projektbeskrivelsen med udgangspunkt i nedenstående vægtningskriterier.

Projekter, der er koordineret i regi af KKR mv.

Der gives særligt prioritet til projekter, der er koordineret i regi af KKR, sekundært er koordineret i andre tværkommunale samarbejder, dog under hensyntagen til en geografisk balanceret fordeling af lånepuljen,

således at minimum et projekt i hver af de fem regioner prioriteres, hvis der indkommer ansøgninger fra kommuner i alle regioner.

Udvælgelse i tilfælde af, at det ansøgte beløb overstiger lånepuljens størrelse

Der foretages en vurdering af, hvordan ansøger beskriver projektets sammenhæng mellem aktiviteter, herunder kommunes plan for udvidelsen af botilbuds-kapaciteten, tidsplanen herfor, det ansøgte beløb mv., der samlet set kan forventes at bidrage til opfyldelse af lånepuljens formål. Som en del af vurderingen vægtes følgende kriterier i prioriteret rækkefølge:

1. Størrelse (udgiftsmæssigt).
2. Andelen af pladser, der står rådighed for kommuner uden for den kommune, som botilbuddet er etableret af.
3. Geografisk spredning – minimum et projekt i hvert af de fem regioner prioriteres, hvis der indkommer ansøgninger fra kommuner i alle regioner.
4. Beskrivelse af, hvordan projekterne bidrager til bedre prissætning af botilbudspladser ift. det nuværende, herunder på baggrund af kommunernes beskrivelse i ansøgning heraf, eventuel oplysning om referencepris (takst) fra nuværende tilbud (kommunalt/privat) mv.

Ansøgning til lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet

Projekt	A	B	C	D	E	F	G
	Anfør konkret(e) projektnavn(e) på de enkelte anlægsprojekter til udvidelse af botilbudskapaciteten efter SEL §§ 107 og 108	Ansøgt lånebeløb for 2025 (i hele 1.000 kr.)	Ansøgt lånebeløb for 2026 (i hele 1.000 kr.)	Hvor meget udvider projektet botilbudskapaciteten i 2025? (antal pladser)	Hvor meget udvider projektet botilbudskapaciteten i 2026? (antal pladser)	Hvor stor en del af pladserne forventes at være til rådighed for andre kommuner? (pct)	Hvornår forventes projektet afsluttet? (angiv dato som dd/mm/åååå)
1							
2							
3							
4							
5							
	I alt						

Såfremt der ønskes om at indsende ansøgning til mere end fem projekter bedes kommunen rette henvendelse til Jonatan Basby (joba@im.dk / 72 28 24 38).

Som led i ansøgningen skal der i nedenstående tekstfelter indføres en samlet beskrivelse af projektet/-erne i kommunen (i alt højst ca. 4.000 tegn). I projektbeskrivelsen skal følgende oplyses:

1. Hvor meget og hvordan projektet/-erne bidrager til udvidelse af den samlede kommunale botilbudskapacitet. Beskrivelse af projektet/-erne, herunder den primære målgruppe, evt. sammenhæng med andre tilbud mv.

[tekstfelt]

2. Angivelse af, hvor stor en andel af projektet/-ernes kapacitetsudvidelse, der forventes at være til rådighed for andre kommuner.

[tekstfelt]

3. Beskrivelse af hvordan projektet/-erne kan bidrage til bedre prissætning af botilbudspladser.

[tekstfelt]

4. Angivelse af ansøgt låneadgang for hhv. 2025 og 2026.

[tekstfelt]

5. Tidsplan for den forventede ibrugtagning af de pladser, der forventes etableret med projektet/-erne.

[tekstfelt]

6. Angivelse af, om projektet/-erne medfører nyetablering af pladser eller renovering af eksisterende pladser. Det skal hertil angives, om nyetablering af pladser er nybyggeri eller inden for eksisterende bygning.

[tekstfelt]

Dokumentation for det fælleskommunale element i det ansøgte projekt, fx referat af drøftelse i KKR, aftale mellem flere kommuner eller lignende bedes sendt til tilskudsforvaltning@sbst.dk mærket "Lånepulje".

Kort indberetningsvejledning:

De indtastede oplysninger gemmes i ministeriets database, når der trykkes 'Send'. Efterfølgende ændringer i ansøgningen kan løbende ses og gemmes ved at trykke 'Send'. Ved evt. ønske om et print af det indtastede i en udskrivningsvenlig udgave kan der med fordel trykkes 'Vis' før udprint.

Den endelige indtastning/ansøgning godkendes ved at trykke 'Godkend', hvorefter det indtastede ansøgningsskema vises i en udskrivningsvenlig udgave med dato- og underskriftslinje nederst. Denne udgave kan herefter udskrives og underskrives med dato som intern kvittering og dokumentation for afsendelse af ansøgningen.

Kontaktoplysninger til kommunal(e) sagsbehandler(e):

Navn(e) og titel	
Telefonnumre	
Sagsbehandler(e) og afdelingens e-postkasser (adskil flere med semikolon)	

[Sådan behandler vi personoplysninger](#)

3.3

Koordinering af lånepulje vedrørende botilbud

Den 25.3.2024
Thorbjørn Aagaard

Bilag 1a (- hører sammen med bilag 1 ”fælleskommunal koordinering i Midtjylland – lånepuljerne 2025-26”)

Overbliknotat over de midtjyske kommuners tilbagemeldinger vedr. lånepuljerne 2025-2026

Indledning

Dette overblik skal ses i forlængelse af notatet ”Fælleskommunal koordinering i Midtjylland – lånepuljerne 2025-26” (jf. bilag 1)

Overblikket bygger på tilbagemeldinger ultimo 2023 fra til de midtjyske kommuner om de kommunale overvejelser om byggeri med lånepuljerne 2025-2026. Der er modtaget svar fra 16 af de 19 kommuner. Kommunerne har primo marts 2024 haft mulighed for at verificere og/eller opdatere sine oplysninger.

Der er 7 kommuner, som umiddelbart har planer om at søge ind på lånepuljerne. Dette dækker over 6 kommuner, der har planer om at søge individuelt, samt 4 kommuner, der har en planer om at søge samlet. Heraf vil de tre også søge individuelt, mens den sidste kommune, Herning, kun er med i de fælles planer.

Nedenfor følger en beskrivelse af kriterierne (lokale og nationale) for lånepuljerne 2025-26.

Dernæst følger et samlet skema, hvoraf det fremgår, i hvilket omfang de påtænkte midtjyske ansøgninger til lånepuljerne opfylder kriterierne.

Slutteligt er der et appendiks med de enkelte kommuners svar, som indeholder beskrivelser af mulige byggerier, hvor der tænkes at søge midler fra lånepuljerne.

Kriterier for lånepuljerne 2025-26

Lokale midtjyske kriterier:¹

Opbakningsmodel

Det gælder grundlæggende, at der er opbakning på tværs af de 19 midtjyske til de kommuner, der søger lånepuljerne 2025-26. Dette fordi de ansøgende kommuner hermed vil bidrage til at indfri de behov, der er identificeret i bilag 1 "Fælleskommunal koordinering i Midtjylland – lånepuljerne 2025-26".

Målgrupper

Der er i særlig grad et ønske om at udvide den kommunale botilbudskapacitet med tilbud til følgende fire målgrupper

- Borgere med udviklingshæmning og udadreagerende adfærd
- Borgere med svær/middelsvær grad af autisme
- Borgere med komorbiditet
- Borgere med psykiske lidelser

Nationale kriterier:

Der er opnået enighed med de relevante ministerier omkring udmøntningen. Puljerne på henholdsvis 0,6 og 0,7 mia. kr. for 2025 og 2026 udmøntes samtidig for at skabe finansieringsmæssig sikkerhed omkring projekterne. Udmøntningen sker ultimo juni 2024 med mulighed for at ansøge i perioden 1. – 15. maj 2024.

Følgende kriterier skal opfyldes², før et projekt kan komme i betragtning til lånepuljen:

1. Kun pladser opført efter SEL §§ 107 og 108.
2. Projekterne skal føre til en udvidelse af den samlede botilbudskapacitet i kommunen, medregnet tilbud opført efter ABL § 105. Der kan således ikke opnås låneadgang til at omdanne eksisterende pladser efter ABL §105 til pladser efter SEL §§ 107 og 108.
3. Udvidelsen af kapaciteten skal kunne gennemføres inden udgangen af 2026.
4. Kun projekter med en samlet bruttoanlægsudgift over 20 mio. kr. i alt i 2025 og 2026 (for at understøtte udbygning af kapacitet, der kan være vanskelig at prioritere for den enkelte kommune).
5. Minimum 25 pct. af pladserne skal være til rådighed for andre kommuner end den kommune, der ansøger om låneadgang til et projekt.
6. Projekterne skal føre til en udvidelse af den samlede botilbudskapacitet. Der kan dog i særlige tilfælde gives støtte til vedligeholdelse af eksisterende pladser, hvis det kan sandsynliggøres, at pladserne uden reovering ellers vil bortfalde fra den kommunale kapacitet inden for en overskuelig årrække.

¹ Fremgår af forslaget til ” Fælles kommunalkoordinering i Midtjylland – lånepulje 2025-26”

² Kriterie 6 skiller sig ud og refererer til situationer, hvor kommuner ønsker at søge penge til vedligeholdelse/reoveringer.

Ud fra en antagelse om, at ansøgningerne til lånepuljen alt andet lige er på samme niveau på landsplan, kan de midtjyske kommuner med udgangspunkt i befolkningstallet have en forventning om at få i omegnen af 300 mio. kr. i tilskud fra lånepuljen.

Samlet overblik kommunale planer om byggeri med midler fra lånepuljerne

Kriterier		Horsens Kommune	Horsens Kommune	Ikast-Brande Kommune	Silkeborg Kommune	Silkeborg Kommune	Skanderborg Kommune	Viborg Kommune	Aarhus Kommune	Aarhus Kommune	Aarhus Kommune	Aarhus Kommune	Aarhus Kommune
Lokale kriterier	Borgere udviklingshæmning og udadreagerende adfærd	X		X		X	X	X	X				
	Borgere svær/middelsvær grad af autisme								X	X	X	X	
	Borgere med komorbiditet												
	Borgere med psykiske lidelser		X		X					X			X
Nationale kriterier	SEL § 107	X	X						X		X	X	
	SEL § 108	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X
	Udvidelse samlede botilbudskapacitet i kommunen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gennemføres inden udgangen 2026	X	X	X	Afklares	X	X	X	Afklares	Afklares	Afklares	Afklares	Afklares
	Samlet brutto anlægsudgift over 20 mio. kr i alt i 2025 og 2026	52,5 mio. kr	25 mio.kr	40,6 mio. kr	Afklares	18,4 (samlet anlæg på 75 mio. kr i 2024 og 2025)	55 mio. kr	80 mio. kr	29 mio. kr	22 mio. kr	22 mio. kr	23 mio. kr	22 mio. kr
	Min. 25% pladser til rådighed eksternt (andel)	38% (15/40)	36% (5/14)	66% (10/15)	X (?/5 pladser)	X (?/24 pladser)	100% (9/9)	25% (6/24)	X (?/12 pladser)	X (?/12 pladser)	X (?/12 pladser)	X (?/12 pladser)	X (?/12 pladser)
	Vedligeholdelse af eksisterende pladser for at undgå bortfald af pladser			X	X		X						

Fælleskommunale planer om byggeri med midler fra lånepuljerne 2025-2026

Ikast-Brande, Silkeborg, Herning og Viborg Kommuner:

Ikast-Brande, Silkeborg, Herning og Viborg Kommuner er i overvejelser om at gå sammen om opførelse af et botilbud bestående af 20-30 § 107 og §108-pladser. Målgruppen er ikke endeligt afklaret.

Målgruppe	Målgruppen er ikke endnu afklaret.
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	Både §107 og §108-pladser
Antal pladser	20-30
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Uafklaret
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Silkeborg, Ikast/Brande, Herning og Viborg er i overvejelser om at gå sammen om opførelse af et botilbud bestående af 20-30 § 107 og §108-pladser.

Planer for byggeri med midler fra lånepuljerne 2025-2026 – de enkelte kommuners indmeldinger

Horsens Kommune:

Målgruppe	Borgere med svær udviklingshæmning
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	Primært §108 pladser men det kan komme på tale, at etablere enkelte §107 og §84 stk. 1 aflastningspladser.
Antal pladser	40
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	15
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kapaciteten forventes etableret af egen kommune.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Det er muligt at opføre yderligere 10 pladser (i alt 40), hvis der er interesse for det.

Målgruppe	Borgere med psykiatriske udfordringer
-----------	---------------------------------------

Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§107 og §108
Antal pladser	14
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	4-6
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kapaciteten forventes etableret af egen kommune.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Pladserne vil ikke være døgndækkede

Ikast-Brande Kommune:

Ud over at indgå i overvejelser om at gå sammen med Silkeborg, Herning og Viborg Kommuner om opførelse af et botilbud bestående af 20-30 § 107 og §108-pladser (beskrevet ovenfor), har Ikast-Brande Kommune følgende overvejelser:

Målgruppe	Overvejelse om lån til istandsættelse og udvidelse af eksisterende botilbud for borgere med udviklingshæmning.
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§ 107 eller § 108
Antal pladser	15 (heraf 4 nye pladser)
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	De 4 nye pladser vil være tilgængelig for andre kommuner, ligesom mange af de eksisterende pladser anvendes af andre kommuner.
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kun Ikast-Brande Kommune

Silkeborg Kommune:

Ud over at indgå i overvejelser om at gå sammen med Ikast-Brande, Herning og Viborg Kommuner om opførelse af et botilbud bestående af 20-30 § 107 og §108-pladser (beskrevet ovenfor), har Silkeborg Kommune følgende overvejelser:

Målgruppe	Psykiatri
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	108
Antal pladser	5
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Usikkert.

Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Planlagt udvidelse af eksisterende tilbud. Puljen søges, hvis kriterierne er opfyldt.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Silkeborg, Ikast/Brande, Herning og Viborg er i overvejelser om at gå sammen om opførelse af et botilbud bestående af 20-30 § 107 og §108-pladser. Målgruppen er ikke endeligt afklaret.

Målgruppe	Voksenhandicap
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	108
Antal pladser	24
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Usikkert.
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Opførelse af nyt botilbud og dagtilbud. Puljen søges, hvis kriterierne er opfyldt.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Anlægsprojektet er i gang og byggeriet opstartes ultimo 2024.

Skanderborg Kommune:

Målgruppe	Voksne med udviklingshæmning med behov for en specialiseret pædagogisk indsats og massiv tværfaglig støtte, herunder behov for særlig indretning med reducerede stimuli.
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	SEL § 108
Antal pladser	9
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	9
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Egen kommune
Eventuelt uddybende bemærkninger	Erstatter 5 utidssvarende boliger. Hvis Landsbyen Sølund ikke tilgodes med lånepulje til nye boliger vil pladsantallet skulle nedsættes, da de fysiske rammer ikke svarer til nutidens standarder og krav fra myndighederne.

Viborg Kommune:

Ud over at indgå i overvejelser om at gå sammen med Ikast-Brande, Herning og Silkeborg Kommuner om opførelse af et botilbud bestående af 20-30 § 107 og §108-pladser (beskrevet ovenfor), har Viborg Kommune følgende overvejelser:

Målgruppe	Borgere med kognitiv funktionsnedsættelse kombineret med udadreagerende adfærd og/eller misbrug eller dom. Det er samtidig hensigten, at et mindre antal af pladserne på botilbuddet skal være godkendt til unge i alderen 16-17 år.
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§108 samt et mindre antal pladser efter §66 i SEL
Antal pladser	24
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Forventeligt 5-7 pladser
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Forventes etableret af Viborg Kommune alene

Aarhus Kommune:

Målgruppe	Borgere med autismspektrum-forstyrrelse og udviklingshæmning
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§ 108/§107
Antal pladser	12
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Mulighed for salg til andre kommuner
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kapaciteten forventes etableret af egen kommune.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Der etableres internt dagtilbud.

Målgruppe	Borgere med autismespektrum-forstyrrelse og anden psykiatrisk lidelse
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§ 108
Antal pladser	12
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Mulighed for salg til andre kommuner
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kapaciteten forventes etableret af egen kommune.
Eventuelt uddybende bemærkninger	

Målgruppe	Borgere med autismespektrum-forstyrrelse og supplerende funktionsudfordring (fx fysik)
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§ 107
Antal pladser	12
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Mulighed for salg til andre kommuner
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kapaciteten forventes etableret af egen kommune.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Fokus er på unge

Målgruppe	Borgere med autismespektrum-forstyrrelse og isolationsudfordringer (15 – 29 år)
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§ 107 kombineret med pladser efter § 66
Antal pladser	12
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Mulighed for salg til andre kommuner
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kapaciteten forventes etableret af egen kommune.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Tilbuddet skal rumme intern skole og håndtere mere fleksibel overgang til voksenlivet,

Målgruppe	Borgere med psykiatriske lidelse og behov for tæt støtte
Lovgrundlag (SEL §§ 107 eller 108)	§ 108
Antal pladser	12
Hvor mange pladser forventes at blive tilgængelige for andre kommuner	Mulighed for salg til andre kommuner
Forventes kapaciteten etableret af egen kommune eller i fællesskab med andre kommuner	Kapaciteten forventes etableret af egen kommune.
Eventuelt uddybende bemærkninger	Tilbuddet skal kunne rumme borgere med fysiske funktionsudfordringer

3.5

Orientering om fornyet behandling af central udmelding vedr. udviklingshæmmede med dom

Kommissorium for besvarelse af fornyet behandling af central udmelding: Borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

Baggrund

Social- og Boligstyrelsen (SBST) har den 22. november 2023 anmodet landets kommunalbestyrelser om at foretage en fornyet behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, jf. lov om social service § 13 b, stk. 31.

Anmodningen bygger blandt andet på Kommunalbestyrelserne afrapporteringer på den centrale udmelding i december 2020 samt status fra Kofoedsminde januar 2023.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at det stigende antal borgere og deraf afledte pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde fortsat udgør en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et sikret tilbud/afdeling. Det er desuden Styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et sådant tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark.

Social- og Boligstyrelsen har bedt om, at afrapportering på den fornyede behandling i udgangspunktet fremsendes senest den 1. juni 2024. Efterfølgende er der givet fristudsættelse til den 31. dec. 2024. Afsættet i nærværende kommissorium er derfor en udskydelse af tidsfristen til den 31. dec. 2024 jf. tids- og procesplan sidst i kommissoriet. Herudover tager afrapporteringen afsæt i nyeste data vedr. Kofoedsminde mv.

Afrapportering

Social- og Boligstyrelsen har, som beskrevet i det fremsendte materiale, anmodet om at præsentere en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Social- og Boligstyrelsen anmoder dermed om, at kommunalbestyrelserne på tværs af de fem regioner præsenterer én samlet afrapportering på den fornyede behandling, som er nationalt koordineret.

Rammeaftalesekretariaternes rolle er at være tovholder ift. at koordinere og konkretisere løsningsforslaget, så der sikres bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur på området.

Opgaver

Opgaven er fra Social- og Boligstyrelsen beskrevet således, at afrapporteringen skal omhandle følgende temaer:

- Geografisk placering
Af afrapporteringen på den fornyede behandling skal fremgå et forslag til, hvor tilbuddet skal placeres geografisk. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet med fordel kan placeres i Vestdanmark.

- Dimensionering og fordeling af borgere
Der skal endvidere fremgå et forslag til, hvor mange pladser det nye tilbud forventes oprettet med, og hvordan borgerne skal fordeles imellem Kofoedsminde og det nye tilbud/. Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at det tydeligt fremgår, hvilke faglige overvejelser der ligger til grund herfor. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet/afdelingen skal have en vis størrelse, dels henset til, at hovedparten af borgere på Kofoedsminde kommer fra Vestdanmark, dels henset til, hvis det skal kunne lade sig gøre at have/udvikle målrettet pædagogik ift. målgruppen og et grundigt kendskab til regler ift. domstyper, udgangsbekendtgørelsen, sikkerhed osv.

- Faglige forhold
 - Aktiv praksis
Det er en grundlæggende præmis for at udvikle specialisering hos den enkelte leverandør, at "øvelse gør mester". Det er derfor en forudsætning for varetagelse af indsatser, der kræver høj specialisering, at leverandørerne har – eller inden for en fastsat tidshorizont kan forventes at opnå – en aktiv praksis, hvorigennem de opbygger erfaring og faglig ekspertise på det pågældende område
 - Kompetencer
Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne har et tilstrækkeligt antal medarbejdere med kompetencer opnået gennem uddannelse og praksiserfaring, som er relevante for indsatserne.
 - Samarbejdsformer
Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at hver leverandør bidrager til sammenhængende forløb for borgerne. Det indebærer, at leverandørerne i relevant omfang samarbejder med andre leverandører på tværs af faggrupper og sektorer, som er relevante for borgernes samlede forløb.
 - Vidensdistribution
Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne både anvender og bidrager til at udbrede aktuelt bedste viden om faglige tilgange og metoder.

- Finansiering
Af den fornyede behandling skal fremgå et forslag til finansiering af tilbuddet/afdelingen, herunder overvejelser om, hvorvidt man ønsker at etablere et nyt tilbud, eller om man ønsker at etablere en afdeling på et allerede eksisterende tilbud. Det skal også fremgå, om tilbuddet ønskes etableret med objektiv finansiering eller takstfinansiering. Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at tilbuddet bør have den samme finansieringsmodel som Kofoedsminde for at forhindre en uhensigtsmæssig incitamentsstruktur.

- Tidsperspektiv
Af den fornyede behandling skal der slutteligt fremgå et skøn over det tidsmæssige perspektiv for etablering af tilbuddet/afdelingen.

Ovenstående temaer er retningsgættende for afrapporteringen herunder tids- og procesplanen.

Organisering og deltagere

Styregruppe:

- Repræsentant fra den administrative styregruppe/Embedsmandsudvalgsrepræsentant fra Nord, Midt, Syd, Sjælland og Hovedstaden (evt. suppleant fra hvert sted)
- Repræsentant fra KL

Lise Willer er udpeget som formand for styregruppen og samarbejder med rammeaftalesekretariatene ift. opgavens retning og frem drift samt står til rådighed for ad hoc sparring. Styregruppemøderne er som udgangspunkt virtuelle. Rammeaftalesekretariatene Nord, Midt, Syd, Sjælland og Hovedstaden deltager som sekretariatsbistand.

Arbejdsgruppe:

- Repræsentant fra rammeaftalesekretariatene Nord, Midt, Syd, Sjælland og Hovedstaden
- Jurist fra Københavns Kommune; Marianne Thrane-Jakobsen
- Ad hoc inddrages henholdsvis Myndighedschef fra Esbjerg kommune, Maiken Skalborg Schmidt samt Botilbudsleder Tommy Neesgaard fra Vejle, De to Gårde. Der kan blive behov for yderligere deltagere/kompetencer som efter behov vil blive inddraget i arbejdsgruppens arbejde.
- KL bistår arbejdsgruppen med sparring efter behov

Social- og Boligstyrelsen inddrages løbende i arbejdet og herunder er i dialog med arbejdsgruppen.

Tidsplan

Nedenstående tidsplan tager udgangspunkt i temaerne/sporene i opgavebeskrivelsen samt det faktum, at Social- og Boligstyrelsen på møde den 7. feb. 2024 åbnede for muligheden for at beskrive flere scenarier i afrapporteringen (ikke kun et vstdansk tilbud). Der arbejdes derfor med nedenstående 3 scenarier:

➤ **Scenarie 0: Kofoedsminde har rammer til at løse opgaven fortsat**

Behovet for pladser vurderes til at være rimeligt stationært, og Kofoedsminde kører videre som leverandør. I dette scenarie skal der i henhold til CU'en findes løsninger på: vikarforbruget, forbedret arbejde med den kriminalpræventive indsats samt modernisering af visse pladser.

➤ **Scenarie 1: Øget behov, men kan løses på Kofoedsminde**

Der identificeres en fortsat øget efterspørgsel, men behovet kan løses ved, at der udbygges på Kofoedsminde. I dette scenarie skal der i henhold til CU'en findes løsninger på: vikarforbruget, forbedret arbejde med den kriminalpræventive indsats samt udbygning og forbedring af visse pladser.

➤ **Scenarie 2: Udbygning i Vestdanmark**

De beskrevne udfordringer i henhold til CU'en beskrives løst via forslag om et vstdansk tilbud. I forslaget kan indgå lukning af visse pladser på Kofoedsminde samt bygning af ny institution til at matche kapacitetsbehov og sikre et fagligt og økonomisk bæredygtigt tilbud.

Herudover skal afrapporteringen afdække og beskrive de både økonomiske og faglige udfordringer og konsekvenser, som analyserne med de tre scenarier fremkommer med. De økonomiske konsekvenser for

kommunernes økonomi skal stå tydeligt i analysen, og der skal peges på nødvendige forudsætninger for at kunne indfri opgaven fra CU'en.

Nedenstående er tidsplanen for opgaven – de administrative styregrupper holdes løbende orienteret lokalt.

1. kvartal 2024	2. kvartal 2024	3. kvartal 2024	4. kvartal 2024
<p>Januar Møde i Koordinationsforum over TEAMS vedr. fælles forståelse af opgaven</p>	<p>April 2. arbejds møde den 5. apr. Formøde over TEAMS mellem styregruppeformand og arbejdsgruppen den 16. apr. Besøg på Kofoedsminde (styregruppe og arbejdsgruppe) evt. 12. apr. 1. styregruppemøde den 26. apr. over TEAMS</p>	<p>Juli Ferie</p>	<p>Oktober 8. arbejdsgruppemøde den 4. okt. vedr. samlede afrapportering klar til politisk behandling i kommunerne og KKR Formøde over TEAMS mellem styregruppeformand og arbejdsgruppen den 11. okt. 4. styregruppemøde den 23. okt. over TEAMS vedr. godkendelse af afrapporteringen Lokal politisk behandling i kommunerne (den samlede afrapportering)</p>
<p>Februar Møde med Social- og Boligstyrelsen vedr. opgaven den 7. feb. Indkaldelse til møder, yderligere rammesætning, opdatering af kommissorium mv.</p>	<p>Maj 3. arbejds møde den 2. maj 4. arbejds møde den 27. maj</p>	<p>August 6. arbejds møde den 14. aug. Formøde over TEAMS mellem styregruppeformand og arbejdsgruppen den 21. aug. –</p>	<p>November Lokal politisk behandling i kommunerne (den samlede afrapportering) KDK- og KKR-behandling ultimo nov. (den samlede afrapportering) 9. arbejds møde den 29. nov.</p>
<p>Marts Formøde over TEAMS mellem styregruppeformand og arbejdsgruppen den 1. mar. Opstartsstyregruppemøde den 8. mar. over TEAMS Udarbejdelse af diverse databaggrundsmateriale efter opstartsstyregruppemødet. 1. arbejds møde den 20. mar.</p>	<p>Juni 5. arbejds møde 7. jun. Formøde over TEAMS mellem styregruppeformand og arbejdsgruppen den 12. jun. 2. styregruppemøde den 21. jun. over TEAMS vedr. godkendelse af status til Social- og Boligstyrelsen Afsendelse af status til Social- og Boligstyrelsen 15. juni.</p>	<p>September 3. styregruppemøde den 13. sep. over TEAMS 7. arbejds møde den 20. sep.</p>	<p>December Formøde over TEAMS mellem styregruppeformand og arbejdsgruppen 5. styregruppemøde den 19. dec. over TEAMS vedr. endelig godkendelse af samlet afrapportering Aflevering af afrapportering 31. dec. 2024</p>

Afsluttende bemærkninger

Indenfor ovenstående tids- og procesplan med afrapportering ultimo december 2024, skal styre- og arbejdsgruppen sikre, at der kommer omkring de mange elementer i opgavebeskrivelsen samt sikre en politisk proces særligt omkring den geografiske placering. Afrapporteringen vil blive en overordnet

beskrivelse af, hvordan et tilbud kunne se ud. Der vil efterfølgende fortsat være mange elementer, der kræver afklaring og beslutninger. De konkrete mødedatoer i tidsplanen kan ændres efter behov.

3.5

Orientering om fornyet behandling af central udmelding vedr. udviklingshæmmede med dom

Fornyset behandling af central udmelding

Borgere med udviklingshæmning
og dom med behov for
anbringelse i sikret afdeling

november 2023

Publikationen er udgivet af

Social- og Boligstyrelsen

Edisonsvej 1

5000 Odense C

Tlf.: 72 42 37 00

E-mail: info@sbst.dk

www.sbst.dk

Indhold udarbejdet af

Social- og Boligstyrelsen.

Udgivet november 2023

Download eller se rapporten på

www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Digital ISBN: 978-87-94445-17-7

Indhold

Indhold.....	1
Fornyset behandling.....	2
Baggrund.....	3
Afrapportering.....	4
Social- og Boligstyrelsens vurdering.....	7
Vikarforbrug.....	8
Sammensætning af faglært og ufaglært personale.....	9
Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats.....	10
Samlet vurdering.....	12

Fornyset behandling

Social- og Boligstyrelsen anmoder hermed landets kommunalbestyrelser om at foretage en fornyset behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, jf. lov om social service § 13 b, stk. 3¹.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at det stigende antal borgere og deraf afledte pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde fortsat udgør en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan.

Kofoedsminde er det eneste tilbud i landet, som har pligt til at modtage borgere med udviklingshæmning, der i henhold til straffelovens § 16, stk. 2, er erklæret uegnet til straf og er dømt til ophold i en sikret afdeling efter straffelovens §§ 68 og 68 a.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at det er uhensigtsmæssigt med kun et tilbud, fordi det skaber så stor en volumen hos én leverandør, at det bl.a. forværrer de i forvejen vanskelige rekrutteringsvilkår. Dette skal også ses i sammenhæng med, at borgere, der får en foranstaltningsdom, ofte har en kombination af en forsinket eller varigt nedsat psykisk funktionsevne sammenholdt med andre komplekse problemstillinger, såsom psykiske lidelser og misbrug. At kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats stiller således særlige krav både til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt medarbejdernes kendskab til den enkelte borgers funktionsniveau.

Socialtilsyn Øst opretholder fortsat godkendelsen af, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet. Social- og Boligstyrelsen har til opgave at sikre, at der eksisterer det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til borgere på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Det er på den baggrund Social- og Boligstyrelsens vurdering, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et sikret tilbud/afdeling. Det er desuden Styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et sådant tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark, bl.a. for at sikre et nærhedsprincip, som i højere grad kan understøtte de vstdanske borgeres mulighed for at bevare kontakten til deres netværk. Placering i Vestdanmark vil desuden kunne imødekomme det forhold, at kommunerne selv oplever, at Kofoedsminde har en dårlig geografisk placering for de vstdanske kommuner, både ift. gennemførelse af handleplansmøder o.l. samt udslusning af borgere til andre tilbud².

Social- og Boligstyrelsen anmoder på den baggrund om, at kommunalbestyrelserne i den fornyede behandling præsenterer en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling.

Det vil være op til kommunalbestyrelserne at koordinere og konkretisere løsningsforslaget, så der sikres bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur på området. Social- og Boligstyrelsen bistår gerne med faglig viden om fx målgruppens indsatsbehov.

¹ § 13 b, stk. 3, i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen på baggrund af afrapporteringer om kommunalbestyrelsernes tilrettelæggelse og organisering af indsatsen i forhold til centralt udmeldte målgrupper og indsatser, jf. stk. 2, kan anmode kommunalbestyrelserne i en eller flere regioner om at foretage en fornyset behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen.

² I forbindelse med afrapporteringen på den centrale udmelding afdækkede rammeaftalesekretariaterne en række fælles hovedtendenser og udfordringer.

Baggrund

Den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019) blev foretaget, jf. lov om social service § 13 b, stk. 2³, fordi en vurdering af tilbudsstrukturen på området gav anledning til bekymring for, hvorvidt der fandtes det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen – herunder om der var den fornødne koordination mellem kommunerne om at udnytte den aktuelle kapacitet, og om tilbuddet på Kofoedsminde fortsat alene var i stand til at imødekomme behovet på landsplan⁴.

Bekymringen beroede bl.a. på en løbende dialog med aktører på området samt oplysninger fra Socialtilsyn Øst om, at Kofoedsminde i en længere periode havde oplevet en stor tilgang i borgere med overbelægning på de sikrede afdelinger og andre udfordringer for tilbuddet til følge, herunder i forhold til rekruttering og kompetenceudvikling samt et højt forbrug af vikarer.

Socialtilsyn Øst har opretholdt godkendelsen af, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet, men har igennem den seneste årrække haft en række bekymringer, som bl.a. er kommet til udtryk ved påbud om at udarbejde en konkret plan for, hvordan det vil sikres, at der i tilbuddet er den fornødne kapacitet til at kunne rumme tilgangen af borgere som følge af modtagepligten. Socialtilsyn Øst har i maj 2021 vurderet, at det udstedte påbud er opfyldt med udarbejdelsen af en konkret plan for sikring af den fornødne kapacitet.

Kommunalbestyrelserne afrapporterede på den centrale udmelding i december 2020.

Afrapporteringerne viste, at borgere fra de vestdanske kommuner i gennemsnit udgjorde ca. 75 pct. af det samlede antal borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 1 på Kofoedsminde i perioden 2017 til 2019. I samme periode udgjorde borgere fra vestdanske kommuner med udviklingshæmning og dom efter domstype 2, der administrativt er overført til sikret afdeling på Kofoedsminde, ca. 45 pct. Afrapporteringerne viste også, at afstanden til Kofoedsminde udgør en udfordring for de vestdanske kommuner i forhold til det personrettede tilsyn, deltagelse i handleplansmøder o.l. samt udslusning af borgere til andre tilbud. Endelig viste afrapporteringerne, at der til trods for en række tiltag fortsat var en uhensigtsmæssig overbelægning på Kofoedsmindes sikrede afdelinger med en række udfordringer til følge i forhold til den faglige indsats, herunder bl.a. problemer med at rekruttere faglærte medarbejdere i så hastigt et tempo, som det havde været nødvendigt for at følge med det stigende behov for sikrede pladser.

I forbindelse med behandlingen af afrapporteringerne indgik Social- og Boligstyrelsen i dialog med kommunerne via de administrative styregrupper på social- og specialundervisningsområdet. Dialogen tog afsæt i de løsningsforslag, som blev afrapporteret, herunder særligt forslaget fra de vestdanske kommuner om at oprette et sikret tilbud/afdeling mere med placering i Vestdanmark.

Styrelsen blev i forbindelse med dialogen forelagt, at forholdene på Kofoedsminde skulle være forbedret, blandt andet som følge af etableringen af et ekstra antal pladser for at imødegå overbelægningen. Social- og Boligstyrelsen anmodede i september 2022 om at få en opdateret status på problemstillingerne adresseret i den centrale udmelding. Den opdaterede status blev modtaget i januar 2023.

³ § 13 b, stk. 2, i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud, som er tilpasset udviklingen i målgruppernes behov, på det mest specialiserede socialområde og på området for den mest specialiserede specialundervisning kan udmelde målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner

⁴ For beskrivelse af målgruppen for den centrale udmelding, herunder målgruppens karakteristik og indsatsbehov, henvises til den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019).

Arbejdsgruppe om tilbudsstrukturen til domfældte med udviklingshæmning

Social- og Boligstyrelsen er opmærksom på det arbejde, som pågår i arbejdsgruppen nedsat i regi af Social-, Bolig- og Ældreministeriet, og som fokuserer på de strukturelle udfordringer i forhold til tilbud til domfældte med udviklingshæmning. Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Region Sjælland, som er driftsherre for Kofoedminde, Lolland Kommune, som har modtagepligten i forhold til Kofoedsminde sikrede afdelinger, Kommunernes Landsforening samt Social- og Boligstyrelsen.

Styrelsen har afventet udfaldet af arbejdsgruppens arbejde, som af flere omgange er blevet forsinket. Social-, Bolig- og Ældreministeriet har i sommeren 2023 meddelt, at de faglige forhold på Kofoedsminde, som vurderes at udgøre en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne tilbyde en højt specialiseret indsats til målgruppen, ligger uden for arbejdsgruppens kommissorium. Det er Styrelsens vurdering, at en fornyet behandling af den centrale udmelding og arbejdsgruppens arbejde godt kan køre parallelt.

Socialtilsynet

Socialtilsyn Øst har senest i september 2023 vurderet, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet til fortsat at være godkendt, jf. Socialtilsynets kvalitetsmodel. Et tilbud kan godt være godkendt med udgangspunkt i kvalitetsmodellen, uden at tilbuddet nødvendigvis er i stand til at levere en højt specialiseret indsats.

For at et tilbud kan levere en højt specialiseret indsats, skal et tilbud således ikke blot være godkendt af Socialtilsynet, men også leve op til en række særlige parametre, som fastsættes af Social- og Boligstyrelsen i overensstemmelse med Styrelsens opgaver, jf. lov om social service §§ 13 b-c.

Social- og Boligstyrelsen har til opgave at understøtte, at der på landsplan er det fornødne udbud af *højt* specialiserede indsatser og tilbud til borgere på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde. Social- og Boligstyrelsen kan udmelde målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner.

Styrelsen vurderer, at Kofoedsminde, grundet presset på de fysiske og faglige rammer, for nuværende ikke har forudsætningerne til at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan. Efter Styrelsens vurdering er der derfor behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af et yderligere sikret tilbud/afdeling, ideelt set med placering i Vestdanmark.

Afrapportering

Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at kommunalbestyrelserne i den fornyede behandling præsenterer en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Social- og Boligstyrelsen anmoder dermed om, at kommunalbestyrelserne på tværs af de fem regioner præsenterer én samlet afrapportering på den fornyede behandling, som er koordineret nationalt.

Det vil være op til kommunalbestyrelserne at konkretisere løsningsforslaget, så der sikres bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur på området. Social- og Boligstyrelsen bistår gerne med faglig viden om fx målgruppens indsatsbehov.

Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at den fornyede behandling forholder sig til følgende:

- Geografisk placering
- Dimensionering og fordeling af borgere
- Faglige forhold
- Tidsperspektiv.

Social- og Boligstyrelsen anmoder desuden om, at den fornyede behandling i udgangspunktet er Styrelsen i hænde senest den 1. juni 2024.

Social- og Boligstyrelsen vil gå i dialog med rammeaftalesekretariatene om håndtering af fristen og processer, der ligger forud for denne frist.

Geografisk placering

Af afrapporteringen på den fornyede behandling skal fremgå et forslag til, hvor tilbuddet skal placeres geografisk.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet med fordel kan placeres i Vestdanmark, men anerkender, at der er behov for afklaring af, hvilket regionsråd/kommunalbestyrelse der kan påtage sig driftsansvaret og modtagepligten, jf. de krav, der aktuelt gælder for Kofoedsminde⁵.

Såfremt driftsansvaret placeres på kommunalt niveau, kan det overvejes, om driftsansvaret med fordel kan deles mellem flere kommunalbestyrelser.

Dimensionering og fordeling af borgere

Der skal endvidere fremgå et forslag til, hvor mange pladser det nye tilbud/afdeling forventes oprettet med, og hvordan borgerne skal fordeles imellem Kofoedsminde og det nye tilbud/afdeling. Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at det tydeligt fremgår, hvilke faglige overvejelser der ligger til grund herfor.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet/afdelingen skal have en vis størrelse, dels henset til, at hovedparten af borgere på Kofoedsminde kommer fra Vestdanmark, dels henset til, hvis det skal kunne lade sig gøre at have/udvikle målrettet pædagogik ift. målgruppen og et grundigt kendskab til regler ift. domstyper, udgangsbekendtgørelsen, sikkerhed osv.

Faglige forhold

Af den fornyede behandling skal der også fremgå en beskrivelse af, hvordan og inden for hvilken tidshorisont man forventer at arbejde hen imod, at det tilbud/afdeling, der etableres, kan opnå en tilstrækkelig specialisering, der kan imødekomme borgernes behov for en højt specialiseret indsats. Dette bør også indbefatte et forslag til, hvordan der kan etableres et samarbejde imellem de to sikrede tilbud og andre højt specialiserede tilbud med viden om målgruppen. Dette med henblik på at få skabt et fagligt og solidt vidensmiljø omkring den specifikke målgruppe.

I en vurdering af, om en leverandør har forudsætningerne for at udvikle og opretholde den fornødne høje specialisering, der er behov for, fokuserer Social- og Boligstyrelsen på en række overordnede parametre, som tilsammen skal sikre, at tilbuddet har en tilstrækkelig volumen i indsatsen til at opbygge det rette niveau af erfaring og kompetencer, samt at tilbuddet i relevant omfang samarbejder med andre aktører og holder sin faglige praksis opdateret med bedste aktuelle viden på området.

- 1) Aktiv praksis: Det er en grundlæggende præmis for at udvikle specialisering hos den enkelte leverandør, at "øvelse gør mester". Det er derfor en forudsætning for varetagelse af indsatser, der kræver høj specialisering, at leverandørerne har – eller inden for en fastsat tidshorisont kan forventes at opnå – en aktiv praksis, hvorigennem de opbygger erfaring og faglig ekspertise på det pågældende område.

⁵ § 22, stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service (BEK nr. 1239 af 22/11/2019) beskriver, at kommunalbestyrelsen for Lolland Kommune har pligt til at etablere en særligt sikret afdeling på Kofoedsminde og til i dette tilbud at modtage personer, som i henhold til dom eller retskendelse skal optages i et særligt botilbud.

Lolland kommune og Region Sjælland har indgået en samarbejdsaftale, hvor Region Sjælland er leverandør af pladserne på Kofoedsminde. Lolland kommune har således forsyningsansvaret, mens Region Sjælland er leverandør (driftsherre).

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, vil det derfor være afgørende at sikre en volumen i indsatsen, der kan gøre det muligt at opbygge erfaring og kompetencer. Det kan fx ske gennem etablering af en afdeling i tilknytning til et tilbud, der i forvejen leverer indsats til målgruppen på "åbne" afdelinger. Det kan endvidere ske ved at sikre koordinering mellem kommunerne om at anvende tilbuddet samt gennem en geografisk placering, der bedst supplerer den i forvejen eksisterende afdeling på Kofoedsminde.

- 2) Kompetencer: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne har et tilstrækkeligt antal medarbejdere med kompetencer opnået gennem uddannelse og praksiserfaring, som er relevante for indsatserne.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, er det afgørende, at medarbejderne har de rette kompetencer i forhold til målgruppens komplekse udfordringer og behov. Den sociale og kriminalpræventive indsats forudsætter kompetencer og erfaringer i forhold til bl.a. målgruppens kognitive vanskeligheder, samtidige psykiske og somatiske lidelser samt sociale forhold.

- 3) Samarbejdsformer: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at hver leverandør bidrager til sammenhængende forløb for borgerne. Det indebærer, at leverandørerne i relevant omfang samarbejder med andre leverandører på tværs af faggrupper og sektorer, som er relevante for borgernes samlede forløb.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, er det afgørende, at der samarbejdes med de relevante aktører om både den sociale og den kriminalpræventive del af indsatsen. Forholdene for personer i målgruppen varetages på tværs af en række instanser, som fx domstolene, rigsadvokaten og statsadvokaterne, kommuner og samråd, og indsatsen skal derudover bl.a. koordineres mellem botilbud, bistandsværger, misbrugsbehandling, psykiatri mv. Det samme gør sig gældende ift. udslusning af borgere til "åbne" afdelinger – evt. hos andre botilbud.

- 4) Vidensdistribution: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne både anvender og bidrager til at udbrede aktuelt bedste viden om faglige tilgange og metoder.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, vil det være afgørende at holde sig opdateret med faglig viden om såvel den sociale som den kriminalpræventive del af indsatsen. Det vil derudover være relevant at etablere eller deltage i faglige netværk med andre leverandører på området, og det vil i særlig høj grad være relevant at etablere faglig sparring med ledelse og medarbejdere på Kofoedsminde.

Social- og Boligstyrelsen ønsker, at beskrivelsen af de faglige forhold adresserer disse parametre i videst muligt omfang. Beskrivelsen skal også forholde sig til, hvordan et nyt tilbud vil arbejde med den vigtige kriminalpræventive indsats. Her kan der fx hentes inspiration i Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning, som bl.a. beskriver konkrete socialpædagogiske indsatser og giver eksempler på, hvordan personalet kan håndtere nogle af de udfordringer, som det forskelligartede regelgrundlag kan medføre. Der gives også eksempler på systematiske metoder til vurdering af risikoen for, at en borger begår ny kriminalitet.

Social- og Boligstyrelsen opfordrer slutteligt til, at der i etableringen af endnu et sikret tilbud/afdeling medtages erfaringer fra Kofoedsminde i forhold til aktuelle udfordringer, herunder f.eks. rekruttering af personale med tilstrækkelige kompetencer.

Finansiering

Af den fornyede behandling skal fremgå et forslag til finansiering af tilbuddet/afdelingen, herunder overvejelser om, hvorvidt man ønsker at etablere et nyt tilbud, eller om man ønsker at etablere en afdeling på et allerede eksisterende tilbud. Det skal også fremgå, om tilbuddet ønskes etableret med objektiv finansiering eller takstfinansiering.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at tilbuddet bør have den samme finansieringsmodel som Kofoedsminde for at forhindre en uhensigtsmæssig incitamentsstruktur.

Tidsperspektiv

Af den fornyede behandling skal der slutteligt fremgå et skøn over det tidsmæssige perspektiv for etablering af tilbuddet/afdelingen.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

På baggrund af den opdaterede status, som Social- og Boligstyrelsen modtog i januar 2023, konstaterer Styrelsen, at overbelægningen på Kofoedsminde i nogen grad er imødekommet via etablering af et ekstra antal pladser. I 2020 var der en overbelægning i forhold til det budgetterede pladsantal på 8,2 pct., og i 2021 var der en overbelægning på 15,4 pct. I 2022 faldt overbelægning til 2,5 pct. i forhold til det budgetterede pladsantal⁶.

Social- og Boligstyrelsen konstaterer på baggrund af seneste tilsynsrapport fra Socialtilsyn Øst fra september 2023, at Kofoedsminde, for så vidt angår deres modtagepligt, i perioder ikke har haft tilstrækkelig plads og har måttet tage faciliteter i brug, der ikke var beregnet til formålet.

Herudover konstaterer Styrelsen på baggrund af tilsynsrapporten fra Socialtilsyn Øst, at der har været force majeure-episoder (brand, vandskader mv.), hvor Kofoedsminde ikke har haft de fornødne faciliteter til at genhuse borgerne andet sted på det sikrede område. Socialtilsynet vurderer, at dette ikke har været optimalt for hverken borgere eller medarbejdernes muligheder for at arbejde med borgerne, herunder at yde den rette pædagogiske indsats og trivsel. Region Sjælland, som er driftsherre for Kofoedsminde, forventer at etablere ti ekstra pladser for at kunne imødekomme behovet for sikrede pladser.

Socialtilsynet vurderer, at renoverings- og udbygningsplanerne på Kofoedsminde er både nødvendige og positive. Samtidig konstaterer Styrelsen, at presset på de fysiske rammer på Kofoedsminde er en vedvarende problemstilling, som der på trods af en række tiltag endnu ikke er fundet en langsigtet holdbar løsning på. Dertil kommer, at den aktuelle udbygning på Kofoedsminde ikke løser udfordringerne med en uhensigtsmæssig geografisk placering og den faglige afspecialisering, som Styrelsen har iagttaget over de senere år.

Social- og Boligstyrelsen vurderer på den baggrund, at der fortsat mangler en langsigtet nationalt koordineret løsning på, hvordan der sikres det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen. Dette især set i sammenhæng med, at det stigende antal borgere vurderes også at have væsentlige afledte konsekvenser for de faglige rammer. Social- og Boligstyrelsen konstaterer således også, at de faglige forhold samlet set ikke er forbedret, hvorfor Styrelsen vurderer, at Kofoedsminde aktuelt ikke har forudsætningerne for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats. I vurderingen er der lagt vægt på en række forskellige parametre, herunder:

- Vikarforbrug
- Sættelse af faglært og ufaglært personale

⁶ Data fra januar til september 2022

- Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats.

Vikarforbrug

Af den opdaterede status fremgår, at brugen af eksterne vikarer er steget fra 34 pct. i 2020 til 40 pct. i 2021 og 52 pct. i 2022⁷. Det betyder, at målsætningen i Region Sjællands indsatsplan⁸ om, at forbruget af eksterne vikarer målt i forhold til det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere skulle falde til 25 pct. ved udgangen af 2020, ikke er nået.

Det beskrives i den opdaterede status, at stigningen skyldes:

- Udfordringer med at besætte ledige stillinger.
- Voksene efterspørgsel efter pladser – og dermed også behov for flere medarbejdere.
- Voksene antal borgere, der udgør en sikkerhedsrisiko i miljøet - bl.a. grundet den stressbelastning, der følger af anbringelsen.

Det beskrives endvidere, at vikarer ofte anvendes, når en borger udgør en sikkerhedsrisiko, og der af den årsag er brug for ekstra personale. De ekstraordinære indsatser er almindeligvis tidsbegrænset og anvendes af det faste pædagogiske personale til at finde veje i samarbejdet med borgerne, der betyder, at borgeren bliver tryk i miljøet og rummes på en almindelig plads.

Slutteligt beskrives i den opdaterede status, at Kofoedsminde frem til 2019 anvendte vikarer til håndtering af den stigende efterspørgsel, idet udgangspunktet for driften var, at pladstallet skulle nedbringes igen. Det beskrives dog også, at den stigende efterspørgsel var blevet *den nye normal* og ikke kunne håndteres som en midlertidig tendens.

I seneste tilsynsrapport fra september 2023 beskriver Socialtilsyn Øst, at der altid vil være et behov for eksterne vikarer for så vidt angår Kofoedsmindes modtagepligt og hensynet til borgernes og medarbejdernes sikkerhed. Socialtilsynet konstaterer samtidigt, at en andel af de interne vikarstillinger er blevet konverteret til faste stillinger på de forskellige afdelinger, hvilket vurderes at kunne have en positiv effekt for borgerne. Socialtilsynet konstaterer dog også, at denne ændring ikke har nedbragt anvendelsen af eksterne vikarer. Socialtilsynet vurderer, at selvom der er mange eksterne vikarer, der kender de borgere, de er hos, så er der behov for, at antallet af eksterne vikarer nedbringes, og at andelen af fastansatte medarbejdere øges. Dette bl.a. fordi eksterne vikarer ikke kan forventes at have det samme kendskab til beboerne eller målgruppen og heller ikke kan indgå i de daglige pædagogiske strukturer og arbejde på samme måde.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af vikarforbruget på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i, at borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling har behov for en højt specialiseret indsats, som har til formål både at modvirke tilbagefald i kriminalitet samt på længere sigt at understøtte borgerens udvikling hen mod et liv uden kriminalitet⁹. Ifølge Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning beror den samlede indsats på viden om den anbragte borgers aktuelle behov for støtte og omsorg, borgerens ressourcer, kompetencer og udviklingspotentiale¹⁰. Det stiller særlige krav både til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt kendskabet til den enkelte borgers funktionsniveau.

På Kofoedsminde ses et stigende og vedvarende højt forbrug af eksterne vikarer. Social- og Boligstyrelsen anerkender, at det i en periode kan være nødvendigt for tilbud at benytte eksterne vikarer, f.eks. til at løfte specialiserede opgaver. Social- og Boligstyrelsen vurderer

⁷ Data fra januar til september 2022

⁸ Opfølgning på drifts- og udviklingsaftale 2021 for Socialområdet (2021). Region Sjælland

⁹ Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019). Socialstyrelsen

¹⁰ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

dog, at omfanget af vikarforbruget og det faktum, at der er tale om en vedvarende problemstilling, forringer Kofoedsminde's muligheder for at imødekomme borgernes behov for en højt specialiseret indsats, ligesom det forhindrer opbygning og vedligeholdelse af den fornødne specialisering over tid.

Et højt forbrug af eksterne vikarer udfordrer således sammenhængskraften i forhold til at kunne omsætte og fastholde nødvendig viden om målgruppen og den enkelte borgers behov for særlige indsatser. Det kan desuden være vanskeligt at tilpasse de daglige indsatser til det funktionsniveau, borgerne befinder sig på, da eksterne vikarer, som beskrevet i seneste tilsynsrapport, ikke kan forventes at have samme kendskab til beboerne eller målgruppen. Praksis risikerer derved at blive uensartet, særligt i de perioder, hvor en borger udgør en sikkerhedsrisiko, og hvor kendskabet til den enkelte borgers funktionsniveau er en afgørende faktor for indsatsen.

Et højt forbrug af eksterne vikarer indebærer derudover, at udvikling, kvalificering og implementering af fælles faglige tilgange til borgerne samt implementering af ny viden vanskeliggøres, jf. afsnittet "Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats".

Sammensætning af faglært og ufaglært personale

Af den opdaterede status fremgår, at fordelingen mellem faglært og ufaglært personale har været stabilt i perioden fra 2020 til 2022. Det betyder dog samtidigt, at det fortsat kun er ca. halvdelen af medarbejderne på Kofoedsminde, der har en faglig uddannelse, og at målsætningen i Region Sjællands indsatsplans om, at 60 pct. af de ledige stillinger bliver besat af ansøgere med en faglig uddannelse, ikke er nået, da 49 pct. af de opslåede stillinger blev besat af faguddannet personale i 2020, mens det i 2021 var 55 pct. og i 2022 var 48 pct.¹¹

Kofoedsminde har – som det øvrige socialområde – vanskeligt ved at rekruttere nye medarbejdere. Det beskrives i den opdaterede status, at Kofoedsminde arbejder målrettet med at ansætte medarbejdere med faglig uddannelse, og at Regionsrådet i Region Sjælland både i Budgetaftale 2020 og Budgetaftale 2023 har besluttet at give henholdsvis ti og fem uddannede medarbejdere på Kofoedsminde en meritpædagoguddannelse.

I seneste tilsynsrapport konstaterer Socialtilsyn Øst, at Kofoedsminde fortsat arbejder aktivt på at øge andelen af uddannede medarbejdere, men at en bestående udfordring er mulighederne for at tiltrække sådanne. Kofoedsminde har dog i 2023 for første gang i flere år oplevet en stigning i antallet af uddannede pædagogiske ansøgere til ledige stillinger. Socialtilsynet konstaterer også, at Kofoedsminde arbejder med intern opkvalificering, hvor nogle medarbejdere tilbydes pædagoguddannelsen, samtidig med at de fortsat er tilknyttet Kofoedsminde, mens andre medarbejdere tilbydes uddannelsen som pædagogisk assistent. I 2023 har Kofoedsminde fået internt uddannet ni medarbejdere til at blive pædagogiske assistenter og ti medarbejdere til at tage pædagoguddannelsen. Socialtilsynet vurderer dog samtidigt, at Kofoedsminde skal have flere pædagoger ansat, så andelen øges mellem de forskellige faggrupper, hvilket Socialtilsynet konstaterer, at Kofoedsminde arbejder aktivt på at opfylde.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af sammensætningen af faglært og ufaglært personale på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i, at borgere, der får en foranstaltningsdom til anbringelse i sikret afdeling¹², typisk er voksne med udviklingshæmning i let til middelsvær grad samt borgere, der vurderes at ligge i den nederste del af normalområdet. Det vil sige borgere,

¹¹ Data fra januar til september 2022

¹² Domstype 1 eller 2. Borgere med domstype 2 skal placeres på en "åben" afdeling – enten på Kofoedsminde eller et andet botilbud. Borgeren kan først derefter overføres til en sikret afdeling, såfremt der foreligger begrundet mistanke om, at borgeren vil begå ny kriminalitet inden for dommens afgørelse. Afgørelsen om overflytning træffes af borgerens handlekommune på baggrund af dialog med ledelsen på det botilbud, hvor borgeren bor.

som har en forsinket kognitiv udvikling kombineret med andre komplekse problemstillinger¹³. Borgerne har typisk begået kriminalitet af særlig personfarlig karakter, som fx voldtægt, seksuelle overgreb mod og krænkelser af mindreårige, røveri, brandstiftelse, drab eller forsøg på drab. Der foreligger samtidig en vurdering af, at borgerne er udtalt farlige med behov for at være under den konstante overvågning, som en sikret afdeling indebærer¹⁴.

Den højt specialiserede indsats, som kan imødekomme målgruppernes særlige behov, er bl.a. karakteriseret ved at kræve særlig viden og kompetencer¹⁵. Det stiller krav til, at medarbejderne bl.a. har relevante uddannelsesmæssige kompetencer, herunder bred teoretisk og metodisk indsigt og erfaring i anvendelsen af dem.

På Kofoedsminde ses en fordeling mellem faglærte og ufaglærte medarbejdere på ca. 50 pct. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at det i betydelig grad påvirker Kofoedsmindes muligheder for at sikre, at de kompetencer, som er relevante i en højt specialiseret indsats, er til rådighed i et nødvendigt omfang og dermed kan indgå i den konkrete borgerrettede del af indsatsen. Det er også Styrelsens vurdering, at der forestår en vedvarende opkvalificeringsopgave, der ikke i fornødent omfang tilgodeses alene med merituddannelse af enkelte medarbejdere, da så stor en andel ufaglærte medarbejdere gør det vanskeligt at udvikle og fastholde et solidt og udviklingsorienteret fagligt miljø, som er afgørende for at kunne levere højt specialiserede indsatser i forhold til borgernes komplekse problemstillinger.

Problemstillingen kommer bl.a. til udtryk i nogle af de VISO-forløb, som har været iværksat på Kofoedsminde igennem årene, og hvor VISO har erfaret, at nogle af de ufaglærte medarbejdere på Kofoedsminde mangler basal pædagogisk faglig viden om såvel målgruppen som de kombinationsproblematikker, som er forventelige for borgere anbragt på Kofoedsminde. Det kan betyde, at de udredningsresultater, som VISO leverer, ikke i tilstrækkeligt omfang bliver anvendt og operationaliseret i praksis.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at Kofoedsminde vedvarende vil have udfordringer med at opbygge og implementere viden, da udbuddet af faglært arbejdskraft på Lolland, ifølge Kofoedsminde selv, er begrænset inden for en række social- og sundhedsmæssige uddannelsesområder¹⁶. Problemstillingen skærpes også af, at Kofoedsminde over tid opretter flere pladser for at kunne imødekomme behovet.

Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats

Af den opdaterede status fremgår det, at Kofoedsmindes hovedfokus i den kriminalpræventive indsats er via det pædagogiske arbejde at støtte den anbragte borger og forebygge ny kriminalitet. Det beskrives også, at fornyet kriminalitet under ophold på Kofoedsminde (vold, trusler, hashsalg m.m.) søges begrænset og altid politianmeldes, ligesom Kofoedsminde aktivt arbejder for at skabe en fremtid uden kriminalitet for borgerne.

Herudover beskrives, at Kofoedsminde arbejder med at motivere, støtte og hjælpe borgerne til en tilværelse uden kriminalitet, når dommen ophæves, og at udgang i den henseende spiller en stor rolle. Det beskrives, at Kofoedsminde er i tæt dialog og samarbejde med Statsadvokaten, der har medvirket til, at flere beboere kan afprøves med udgange under Statsadvokatens kompetence – men fortsat med et højt sikkerhedsniveau. Dette er ifølge den opdaterede status centralt, da udgange er et vigtigt skridt i forhold til ændring af domstype, således at dom til anbringelse på sikret institution ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt.

¹³ Domfældte udviklingshæmmede – Data og fortællinger (2018). Psykiatri og Social. Region Midtjylland

¹⁴ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

¹⁵ Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019). Socialstyrelsen

¹⁶ Det fremgår af Kofoedsmindes spørgeskema besvaret i forbindelse med afrapporteringerne på den centrale udmelding i 2020

Samtidigt beskrives i den opdaterede status, at den socialpædagogiske indsats med et kriminalitetspræventivt sigte understøttes af, at Kofoedsminde har mulighed for at ansøge om finansiering af ekstra bemanning. Ansøgning om tillægssydelse er ifølge den opdaterede status et vigtigt element i den socialpædagogiske og kriminalpræventive indsats, da medarbejderne og afdelingens ledelse har mulighed for at ændre tilrettelæggelse af arbejdet omkring borgeren. For disse borgere er det en vigtig del af den kriminalpræventive indsats, at borgerne ikke skærmes, men fortsat er en del af fællesskabet på afdelingen, hvilket muliggøres via ekstra personale.

Kofoedsminde rummer dog også borgere, hvor muligheden for et skærmet tilbud (særlig sikret plads) forebygger, at ny alvorlig kriminalitet gentager sig. Her ses den kriminalpræventive indsats, ifølge den opdaterede status, ved, at borgerne placeres i meget definerede og faste rammer i et enkeltmandstilbud.

Slutteligt beskriver den opdaterede status, at Kofoedsminde i en lang årrække har arbejdet på at skabe en fælles socialpædagogisk praksis kaldet Fælles Praksis, som bygger på alt fra et fælles værdigrundlag over primære faglige tilgange på stedet til konkrete metoder og redskaber i indsatsen. Den opdaterede status beskriver, at Fælles Praksis siden 2019 systematisk er blevet fulgt og evalueret af en gruppe forskere fra DEFACTUM i samarbejde med psykolog Trine Uhrskov, der har gennemført en række interviews med beboerne på Kofoedsminde med brug af en visuel interviewguide. Evalueringen konkluderer bl.a., at potentialet i Fælles Praksis er blevet underbygget, og at visse komponenter i Fælles Praksis er kommet langt i evalueringsperioden¹⁷.

I seneste tilsynsrapport konstaterer Socialtilsynet, at Fælles Praksis 2.0 generelt vurderes positivt af medarbejderne ift. arbejdet med borgerne, og Socialtilsynet vurderer fortsat, at Fælles Praksis 2.0 er en velegnet faglig tilgang med konkrete pædagogiske metoder og værktøjer, der er relevante og meningsfulde for målgruppen og for de borgere, der er på Kofoedsminde. Det beskrives desuden i tilsynsrapporten, at Fælles Praksis 2.0 snart er introduceret på alle Kofoedsmindes afdelinger. Introduktionen er første fase, hvorefter der følger en periode med implementering og forankring samt opfølgning på, hvordan den enkelte afdeling har arbejdet med modellen.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af den kriminalpræventive rehabiliterende indsats på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i den beskrivelse, som fremgår af Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning¹⁸. Heri er det beskrevet, at formålet med den kriminalpræventive sociale indsats er at støtte den anbragte borger, både på det generelle plan og specifikt i forhold til at forebygge ny kriminalitet, således at dommen ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt¹⁹. Et andet væsentligt formål med den kriminalpræventive sociale indsats er at støtte borgeren i at kunne leve et liv uden kriminalitet, når dommen ophæves.

Ifølge håndbogen er den socialpædagogiske indsats en integreret del af den kriminalpræventive indsats. Herudover beskrives, at der som regel vil være behov for at iværksætte specifikke og målrettede indsatser for at forebygge, at den anbragte begår ny kriminalitet. Den samlede kriminalpræventive rehabiliterende indsats forudsætter derved, at medarbejderne har de rette

¹⁷ Fælles Praksis på Kofoedsminde (2022). DEFACTUM

¹⁸ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

¹⁹ Ombudsmandens temarapport fra 2020 om Dømte personer med udviklingshandicap beskriver også, at det kan have betydning for, hvor længe en foranstaltningsdom bør opretholdes, om der er risiko for, at den dømte begår yderligere kriminalitet. Det kan således have betydning for varigheden af foranstaltningsdommen, om der er iværksat en socialpædagogisk indsats med fokus på at opnå færdigheder, så den dømte kan undgå at begå ny kriminalitet, og om resultatet af denne indsats er dokumenteret

specialiserede kompetencer, herunder en bred teoretisk og metodisk indsigt med viden omkring borgernes komplekse, sammensatte og specifikke problemstillinger, der kan vanskeliggøre såvel vurderingen af det konkrete behov for en kriminalpræventiv indsats som planlægningen og udførelsen af den.

På Kofoedsminde ses et fokus på at få skabt en fælles socialpædagogisk praksis, som bedst muligt udvikler beboerens evne til at mestre både affekt og sit liv²⁰. Social- og Boligstyrelsen vurderer dog, at selvom intentionen om at implementere det såkaldte projekt Fælles Praksis er et skridt i den rigtige retning, så er mulighederne for at indfri potentialet i det nye faglige ståsted udfordret af de grundlæggende problemer med at rekruttere uddannet personale og nedbringe vikarforbruget.

I DEFACTUMs evaluering af Fælles Praksis beskrives bl.a., at én af forudsætningerne for at kunne lykkes med implementering og fastholdelse af indsatsen er, at der rundt omkring i organisationen findes viden om både socialpædagogiske metoder og målgrupper. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at andelen af ufaglærte medarbejdere på Kofoedsminde indikerer, at denne forudsætning for implementering ikke er til stede på nuværende tidspunkt, ligesom Styrelsen vurderer, at det høje forbrug af eksterne vikarer udgør en udfordring, i forhold til at medarbejderne på afdelingerne skal fungere som "drivere" af den faglige udvikling – en udvikling, som eksterne vikarer kan have vanskeligt ved at bidrage til og kvalificere, da de ikke på samme måde som de faste medarbejdere kender borgerne og de faglige tilgange, rutiner, procedurer mv.

På baggrund af DEFACTUMs evaluering konstateres det, at selvom visse af komponenterne i Fælles Praksis er kommet langt i evalueringsperioden, herunder særligt beboerudviklingssamtalerne, så er de forventede generelle organisatoriske effekter dog ikke indtruffet. Det indbefatter fx en forventet øget medarbejdertrivsel samt et faldende sygefravær og forbrug af vikatimer, ligesom der heller ikke kan påvises en nedadgående tendens for de BVC-vurderinger²¹, hvor beboere er vurderet i høj risiko for at udøve vold.

Herudover vurderer Social- og Boligstyrelsen, at Kofoedsmindes høje andel af eksterne vikarer sammenholdt med den høje andel af ufaglærte medarbejdere samlet set kan vanskeliggøre arbejdet med den kriminalpræventive rehabiliterende indsats. Dette er bl.a., fordi det kræver grundlæggende pædagogisk viden at kunne læse og forstå de beskrivelser, der foreligger af borgerne, og få det omformuleret til en målrettet pædagogisk indsats, som indbefatter vurdering af og stillingtagen til, hvor meget og hvordan en borger forstår og kan indgå i arbejdet sammen med personale omkring faren for recidiv.

Social- og Boligstyrelsen vurderer på den baggrund, at presset på Kofoedsminde bør aflastes, så det bliver muligt for Kofoedsminde at arbejde kompetent med den kriminalpræventive rehabiliterende indsats, som kan have betydning for, hvorvidt nogle borgere har ophold på Kofoedsminde i længere tid end nødvendigt.

Samlet vurdering

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et tilbud/afdeling med sikrede pladser.

Det er Styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et yderligere tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark, bl.a. for at sikre et nærhedsprincip, som i højere grad kan understøtte de vstdanske borgeres mulighed for at bevare kontakten til deres netværk, samt for at understøtte de vstdanske kommunernes personrettede tilsynspligt, deltagelse i handleplansmøder, besøg ud over handleplansmøder o.l.

²⁰ Fælles Praksis 2.0 (2019). Kofoedsminde

²¹ BVC står for Brøset Violence Checklist, som er et redskab, der anvendes til risikovurderinger

Social- og Boligstyrelsens vurderer, at oprettelsen af et yderligere tilbud/afdeling til målgruppen vil kunne imødegå den centrale udmeldings beskrevne udfordringer. Et yderligere tilbud/afdeling vil således kunne aflaste presset på Kofoedsminde og give bedre vilkår for at rekruttere et tilstrækkeligt antal faglærte medarbejdere – og i forlængelse deraf reducere brugen af eksterne vikarer, så borgerne i målgruppen kan få en højt specialiseret indsats, som modsvarer deres behov. Et mindre antal borgere vil desuden mindske belastningen på de fysiske rammer, ligesom et ekstra tilbud/afdeling vil kunne medvirke til vidensdeling og -udvikling af kvalificerede indsatser og tilgange til målgruppen mellem de to sikrede tilbud, så der kan sikres et fagligt solidt og udviklingsorienteret miljø omkring den specifikke målgruppe.

Social- og Boligstyrelsen har i vurderingen lagt vægt på Kofoedsmindes stigende og vedvarende høje vikarforbrug samt en høj andel af ufaglærte medarbejdere, som har betydning for de faglige rammer og muligheden for at arbejde kompetent med den kriminalpræventive og rehabiliterende indsats.

Der er i vurderingen også lagt vægt på, at behovet for sikrede pladser er vokset over tid, og at der siden udsendelsen af den centrale udmelding i 2019 ikke er sket forbedringer, som betrykker Social- og Boligstyrelsen i, at Kofoedsminde fortsat alene er i stand til at imødekomme behovet på landsplan og samtidig udvikle og opretholde den høje specialisering/de højt specialiserede kompetencer, der er behov for i indsatsen til målgruppen.

Social- og Boligstyrelsen bemærker afslutningsvis, at nogle kommuner i afrapporteringerne på den centrale udmelding har præsenteret etableringen af et yderligere tilbud i Vestdanmark som et løsningsforslag på de beskrevne problemstillinger. Herudover viser afrapporteringerne på den centrale udmelding, at der er et betydeligt behov for sikrede pladser til borgere med udviklingshæmning og dom blandt kommunerne i de vstdanske regioner. Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at fordelingen ikke vil have ændret sig væsentligt i perioden fra 2019 og frem til i dag, idet borgerne har ophold på Kofoedsminde i en længere årrække²².

²² Ifølge den opdaterede status har borgere med udviklingshæmning og domstype 1 en gennemsnitlig opholdslængde på 8,2 år, mens borgere med udviklingshæmning og domstype 2 har en gennemsnitlig opholdslængde på 6 år.

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk

3.5

Orientering om fornyet behandling af central udmelding vedr. udviklingshæmmede med dom

Dato: 12. januar 2024

Socialafdelingen

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

Dir.tlf.: 57 87 57 07

socialomraadet@regionsjaelland.dklkw@regionsjaelland.dkwww.regionsjaelland.dk

Fornyset behandling af Socialstyrelsens centrale udmelding om domfældte med udviklingshæmning – opdateret data til Koordinationsforum d. 19. januar 2024

Koordinationsforum har anmodet Rammeaftale Sjælland om opdaterede data vedr. Kofoedsminde, herunder kapacitet og kvalitet (vikarforbrug og uddannelsesniveau). Derudover ønskes status på satellitafdelingerne, herunder hvordan kapaciteten på Kofoedsminde er fordelt og planlægges fordelt.

Belægning

I tabel 1 ses udviklingen i belægning (antal pladser) for hhv. varetægtssurrogat samt domstype 1 og domstype 2. Der gøres opmærksom på, at borgerne kan skifte domstype - og derfor både tælles med i eksempelvis domstype 1 og domstype 2. Når borgerne får en dom, tæller de både med i varetægt og enten type 1 eller type 2.

Tabel 1. Udvikling i belægning 2014-2023

Driftsår	Budgetteret pladstal	Varetægt	Type 1	Type 2
2014	34	3	18	27
2015	34	4	15	25
2016	44	4	21	42
2017	47	6	21	46
2018	47	13	22	49
2019	68	9	27	46
2020	68	10	27	45
2021	67	24	29	51
2022	81	27	28	53
2023	81	27	26	55

*data fra januar-december 2023

I årene fra 2014 har Kofoedsminde oplevet en tilgang af beboere på mere end 50%. Kofoedsminde har modtagepligt og stiller de nødvendige antal pladser til rådighed. Der er således ikke tale om overbelægning i væsentlig grad, jf. tabel 2.

Ved varetægtssurrogat og type 1 domme, er det domstolens afgørelse, at en borger anbringes på Kofoedsminde. Ved domstype 2 er det kommunerne, der træffer afgørelse om, at en borger skal overføres til Kofoedsminde.

Som det fremgår af den historiske udvikling er der sket en større stigning i antal borgere med en type 2 dom på Kofoedsminde end borgere med en type 1 dom. Der er dog også sket en stigning i antallet borgere med en type 1 dom. Anbringelsesmønsteret modsiger den sommetider udtalte hypotese om, at stigningen især vedrører type-2 dømte borgere for hvem, kommunerne skulle vælge Kofoedsminde ud fra et økonomisk incitament.

Tabel 2 viser udviklingen i belægningen på Kofoedsminde i årene fra 2020-2023. Det budgetteret pladstal angiver, hvor mange pladser, der forventes besat. Regnskabstallet angiver hvor mange pladser, der faktisk var besat i det pågældende år. Regnskabstallet er udtrykt ved belægningsdøgn omregnet til pladstal. Således er én borger ikke lig med én plads.

Tabel 2. Udvikling fra 2020-2023 vedr. faktisk belægning

Driftsår	Budgetteret pladstal	Regnskabstal	Overbelægning - budgetteret pladstal
2020	68	73,6	8,2%
2021	67	77,3	15,4%
2022	81	83	2,5%
2023**	81	84,6	4,4%

*Regnskabstal er udtryk for belægningsdage (én plads = 365 dage).

Region Sjælland har imødekommet efterspørgslen via etablering af de nødvendige antal pladser, jf. udvidelsen af pladstallet fra 2021 til 2022. Udvidelsen af pladstallet er sket i løbende dialog og samarbejde med Socialtilsyn Øst.

Pladstalsudvidelsen er bl.a. håndteret via etablering af 14 sikrede pladser på satellitafdelingerne på Stevns. De resterende 67 sikrede pladser er beliggende på Kofoedsminde i Rødby Havn. Et planlagt byggeri i Rødby Havn vil på sigt afløse behovet for de sikrede pladser på de to satellitafdelinger på Stevnsfortet, jf. nedenstående vedr. bygningsmassen.

Et relevant perspektiv i forhold til modtagepligten er *manglende forudsætninger for planlægning*. Kofoedsminde har modtagepligten og skal derfor være i stand til at modtage borgere fra hele landet, borgere som, qua deres udviklingshæmning og personfarlig kriminalitet, har fået dom til anbringelse på Kofoedsminde.

Manglende valide data om hvor mange borgere der får en dom eller får fornyet en dom gør det vanskeligt at planlægge en forsvarlig institutionsdrift – både i fysisk kapacitet og indhold. Region Sjælland skal derfor pege på behovet for at valide data om fremtidigt behov for pladser tilvejebringes. Dette perspektiv er i høj grad relevant i forhold til drøftelse om oprettelse af tilbud/afdeling i Vestdanmark.

Tabel 3. Udvikling i borgere med en domstype 2, der er hjemtaget til et egnet §108-tilbud

Driftsår	Type 2	Hjemtagne borgere - antal*
2014	27	6
2015	25	7
2016	42	10
2017	46	3
2018	49	9
2019	46	5
2020	45	7
2021	51	11
2022	53	10
2023	55	9

*Data viser de borgere, der er udskrevet fra Kofoedsminde.

Det fremgår ikke af data hvilke kommuner, der har hjemtaget borgere/anbragt på et åbent tilbud. Der kan således ikke sættes lighedstegn ved antal borgere og antal kommuner. Det er myndighed (kommunen), der træffer afgørelse om, hvorvidt borgere med domstype 2 skal hhv. anbringes på og udskrives (hjemtages) fra Kofoedsminde.

Kofoedsminde foretager løbende faglige vurderinger og er i dialog med handlekommunerne omkring beboere, hvor det er den faglige vurdering, at beboerne kan/bør visiteres til et åbent botilbud. Kofoedsminde tager initiativer for at få afsluttet type 2 dømtes ophold på Kofoedsminde, hvis den faglige vurdering er, at der ikke er behov for en så indgribende

foranstaltning, som et sikret botilbud er. Derudover tilbyder Kofoedsminde, at personale kan bistå i overgangen på de ny åbne botilbud mellem 2-14 dage.

Kofoedsminde kan grundet GDPR ikke historisk oplyse, hvorvidt Kofoedsminde vurderer, at der er flere borgere, der kunne være hjemtaget end det faktiske antal i de pågældende årstal. Dette skyldes, at det ikke er lovligt at føre register over tidligere beboere. Kofoedsminde kan derfor heller ikke oplyse, om de hjemtagne borgere (åbent regi) efter en kortere eller længere periode igen anbringes på Kofoedsminde.

Det er dog Kofoedsmindes vurdering, at de borgere, der vender tilbage til Kofoedsminde – enten grundet ny kriminalitet eller fornyet vurdering fra handlekommunen grundet borgerens adfærd i det nye botilbud – ikke mødes med tilstrækkelig bistand. Derudover er det Kofoedsmindes erfaring, at de anbefalinger, som videregives til myndighed – for at skabe en forsvarlig overgang – ikke følges. Et styrket fokus på gode udskrivninger vurderer Kofoedsminde som afgørende for, at borgerne ikke igen anbringes på Kofoedsminde.

Tabel 4 viser antallet af borgere med domstype 2, der aktuelt bor på Kofoedsminde samt hvor længe, borgerne har boet på Kofoedsminde.

Tabel 4. Antal borgere med domstype 2 i 2023 og antal år på Kofoedsminde

Antal borgere (anbringelsesår)	0-5 år (2019-2023)	6-8 år (2016-2018)	9-11 år (2015-2013)	11-13 år (2010-2012)	13+år (2010-)
55	28	13	7	2	5

Der gøres opmærksom på af nogle af type 2 dommene kan være ganske nye. Det vil sige en domsanbragt er overgået fra en domstype 1 til en domstype 2

Anbringelsestiden er den samlede tid, borgeren har tilbragt på Kofoedsminde - altså både med domstype 1 og domstype 2. Det er Kofoedsmindes faglige vurdering, at der aktuelt er omkring 15 beboere på Kofoedsminde, der ville kunne anbringes på et åbent botilbud.

Kvalitet i indsatsen

Situationen på Kofoedsminde er ændret siden Socialstyrelsen iværksatte den centrale udmelding i 2019.

I den seneste [tilsynsrapport vedr. Kofoedsminde](#) (september 2023) vurderer Socialtilsyn Øst samlet, at Kofoedsminde besidder den fornødne kvalitet, der skal til for at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service.

Det vurderes samlet, at Kofoedsminde i middel til høj grad arbejder målrettet med borgerne, på tværs af de 7 temaer. En bedømmelse, der hænger sammen med, at Kofoedsminde over den seneste årrække været meget udfordret af en stor tilgang af borgere. Socialtilsynet vurderer, at Kofoedsminde ud fra målsætning og målgruppens forudsætninger, arbejder systematisk med de valgte faglige tilgange og metoder, Fælles Praksis 2.0, samt at dette i middel grad medfører, at der kommer positive resultater for beboerne.

Vikarforbrug

En del af [Indsatsplan for Kofoedsminde](#) fra 2019 var at nedbringe forbruget af eksterne vikarer. Kofoedsminde har frem til 2019 anvendt vikarer til håndtering af den stigende efterspørgsel, idet udgangspunktet for driften var, at pladstallet skulle nedbringes igen. Det kunne dog konstateres at den stigende efterspørgsel var blevet *den nye normal* og ikke kunne håndteres som en midlertidig tendens. Målet i indsatsplanen var, at forbruget af eksterne

vikarer målt i forhold til det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere skulle falde til 25% ved udgangen af 2020.

Tabel 5. Forbrug af eksterne vikarer fra 2020 til 2023

	2020	2021	2022	2023
Samlet forbrug af vikarer	105	121	135	120
Interne fleksible medarbejdere	68	80	73	45
Eksterne vikarer i %	34%	40%	46%	63%

Kofoedsminde har ikke nået målsætningen om, at eksterne vikarer udgør 25% af det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere. Det er i denne sammenhæng vigtigt at pointere, at den høje procentvise andel af eksterne vikarer i 2023 både skyldes en lille stigning i forbruget af eksterne vikarer men også et markant fald i anvendelse af interne fleksible medarbejdere. Dette skyldes, at Kofoedsminde i 2023 har fastansat flere medarbejdere og dermed reduceret forbruget af interne fleksible medarbejdere.

Generelt skyldes forbruget af eksterne vikarer:

- Udfordringer med at besætte ledige stillinger
- Voksende efterspørgsel efter pladser – og dermed også behov for flere medarbejdere
- Voksende antal borgere, der udgør en sikkerhedsrisiko i miljøet - bl.a. grundet den stressbelastning, der følger af anbringelsen

Når en borger udgør en sikkerhedsrisiko og der - af den årsag - er brug for ekstra personale anvendes ofte vikarer. De ekstraordinære indsatser er almindeligvis tidsbegrænset og anvendes af det faste pædagogiske personalet til at finde veje i samarbejdet med borgerne, der betyder, at borgeren bliver tryk i miljøet og kan rummes på en almindelig plads.

Nedenstående tabel 6 viser, at Kofoedsminde er lykkedes med at nedbringe vikarforbruget fra 2022 til 2023. Kofoedsminde har nedbragt vikarforbruget med 47%, når der sammenlignes med samme periode i 2022 og 2023.

Tabel 6. Vikarforbruget i uge 51 i hhv. 2022 og 2023

Uge 51 2022	2451 timer
Uge 51 2023	1300 timer

Rekruttering og uddannelsesniveau

Kofoedsminde arbejder på at ansætte flere uddannede medarbejdere på bachelorniveau – pædagoger, sygeplejersker, ergoterapeuter m.v. og faglærte på pædagogisk assistent/social- og sundhedsassistent niveau. Kofoedsminde har en kompetenceudviklingsplan, der sikrer, at Kofoedsminde opdateres med nødvendige kompetencer, jf. Kofoedsmindes interne opkvalificeringsaktiviteter.

Regionsrådet i Region Sjælland har både i Budgetaftale 2020, Budgetaftale 2023 og Budgetaftale 2024 besluttet at opkvalificere ufaglærte medarbejdere til faglærte via en meritpædagoguddannelse.

Nedenstående tabel viser, at ca. halvdelen af medarbejderne på Kofoedsminde har en faglig uddannelse. Som det fremgår er fordelingen mellem faglært og ufaglært personale stabil i perioden 2020 til 2023. I perioden har Kofoedsminde udvidet med 13 pladser og behovet for personale er dermed steget. Fra 2020 til 2023 er der ansat 138 flere medarbejdere og antal medarbejdere med faglig uddannelse er også steget. Kofoedsminde har dog ikke været i stand

til at følge med relativt set. Det skal dog fremhæves, at Kofoedsminde er lykket med at ansætte flere uddannede medarbejdere. 62% af nyansatte i 2023 har en uddannelse.

Tabel 7. Fordeling mellem uddannet og uuddannet personale

	2020*	2021*	2022*	2023*
Antal medarbejdere	359	410	450	494
Antal uuddannet medarbejdere	180	210	209	220
Antal uddannet^ medarbejdere	179	199	218	252
Samlet fordeling (% uddannet medarbejdere)	50%	49%	48%	51%
Antal opslåede stillinger	82	129	202	132
Antal ansatte i alt	79	112	106	117
Antal ansat uddannet	33	44	50	72
Samlet fordeling (% ansat uddannet medarbejdere)	42%	39%	47%	62%

^Uddannelsesniveau defineres som medarbejdere på bachelorniveau – pædagoger, lærere, sygeplejersker, ergoterapeuter mv., faglærte på pædagogiske assistent/social- og sundhedsassistent niveau samt AC medarbejdere.

* Gennemsnitlig beregning af opgørelse pr. kvartal

Kofoedsminde er kommet i mål med, at 60% af de ledige stillinger besættes af faglærte ansøgere.

Kofoedsminde er – som det øvrige socialområde – ramt af, at det er vanskeligt at rekruttere nye medarbejdere. Det betyder f.eks. at ikke alle opslåede stillinger besættes. Kofoedsminde arbejder dog målrettet med at ansætte medarbejdere med faglig uddannelse.

Regionsrådet i Region Sjælland har både i Budgetaftale 2020 og Budgetaftale 2023 besluttet, at give henholdsvis 10 og 5 uddannede medarbejdere på Kofoedsminde en meritpædagoguddannelse. Dette er en anden vej til at sikre uddannet personale på Kofoedsminde. De 10 medarbejdere, der blev uddannet i fra 2020 til 2022, er fortsat ansat på Kofoedsminde.

Arbejdsskader

Kofoedsminde tilrettelægger arbejdet ud fra en individuel tilgang til den enkelte borger. Institutionens specialviden ligger i en årelang erfaring med målgruppen og i at håndtere målgruppens udadreagerende, problematiske adfærd specialpædagogisk hensigtsmæssigt.

På tværs af organisationen anvendes en række følgende faglige tilgange og metoder, som alle medarbejdere uddannes i, herunder low arousal, BVC (Brøset Violence Checklist) og SOAS-R (Staff Observation Aggression Scale – Revised).

Kofoedsminde har et stort fokus på medarbejdernes sikkerhed. Kofoedsminde er lykket med at nedbringe anmeldte arbejdsskader fra 2022 til 2023 med 53,5%. Dette skyldes ikke mindst et stort ledelsesmæssigt fokus.

Bygningsmasse

Kofoedsminde er opført i perioden 1916-2023. Bygningsmassen består af både fleretagers ældre murstensbygninger og moderne nutidige et etagers træbeklædte betonbygninger.

Der er løbende sket en udvikling i bygningsmassen i takt med, at tilgangen af borgere, særligt de seneste år, har været markant stigende. Socialområdet arbejder ud fra en kortsigtet og en langsigtet plan for at håndtere nuværende behov og samtidig fremtidssikret den samlede bygningsmasse.

På den korte bane etableres der genhusningsmuligheder med henblik på renovering og opdatering af eksisterende bygninger. På den lange bane arbejdes der med at lægge en plan for renovering og nybyggeri ud fra en bred vifte af hensyn som eksempelvis sikkerhed, tilgangsprognoser, fokuspunkter fra Arbejdstilsyn og Socialtilsyn, lokalplaner i området samt meget mere.

Etablering af ny sikret institution til domfældte med udviklingshæmning (Vestdanmark)

Region Sjælland har udarbejdet en foreløbig beregning af udgifterne til etablering og drift af en ny sikret institution. Det er væsentlig at understrege, at der er tale om et estimat på baggrund af erfaring og data for driften af Kofoedsminde. Som det fremgår af nedenstående tabel 8 er et forsigtigt bud, at det koster 39 mio. kr. om året, at drive en sikret institution med 10 pladser på 2 afdelinger. Det estimeres, at anlægsudgiften er 2,3 mio. kr. årligt i 30 år.

Tabel 8. Udgifter til etablering af ny sikret institution

Grund	Grund (estimat 2500 km2)	2.000.000
Anlæg	Etablering (hus med 10 pladser)	42.000.000
Anlæg	Inventar	3.000.000
Anlæg	Sikkerhedsudstyr	5.000.000
Anlæg	Værksted	7.000.000
Anlæg	Værkstedsmaskiner	1.000.000
Hegn	Etablering af hegn	10.000.000
Anlæg	I alt over 30 år	70.000.000
I alt	pr. år	2.333.333
Drift	3,2 mio. kr. pr plads pr. døgn (normering 3-3-2 pr. afd. Af 5 beboere)	32.000.000
Drift	Sikkerhed	3.000.000
Drift	0,4 mio. kr. pr plads - værksted	4.000.000
I alt	pr. år	39.000.000

Etablering af en ny sikret institution kan få betydning for driften af Kofoedsminde, hvis der skal nedlukkes pladser. Det vil betyde en forøget anlægsudgift pr. plads, da udgiften skal fordeles på færre pladser. Derudover vil det også højst sandsynligt betyde en højere pris pr. plads på Kofoedsminde, da det er mest sandsynligt at nedlæggelse af 10 pladser ikke vil medføre nedlukning af to afdelinger. Det vil derimod betyde færre beboere på afdelingerne. Det er således ikke muligt at reducere udgiften 1:1.

Tabel 9 viser, at estimatet for driften af en ny sikret institution med 10 sikrede pladser årligt vil koste ca. 44 mio. kr. Det er en pladspris på 11.971 kr. pr. døgn. Til sammenligning er udgiften pr. plads på Kofoedsminde 10.644 kr. pr. døgn (2024-niveau).

Tabel 9. Pris pr. plads på ny sikret institution

Anlæg	Anlægsudgifter der skal deles på færre pladser	800.000
Anlægsudgifter pr. år, der skal dækkes		800.000
Drift	Tillæg til central administration 4%	1.560.000
I alt		43.693.333
	Pr. plads pr. døgn	11.971

3.6 Ibrugtagning af sygeplejerskers mulighed for at udføre lægeopgaver

Faglig ramme for ibrugtagning af forbeholdt virksomhedsområde

- Måling af blodsukker
- PVK: genanlæggelse af allerede ordineret kort perifert venekateter
- Blærekateter: Genanlæggelse af allerede ordineret kateter (samt anlæggelse af kateter hos døende borgere)
- Nasale sonder: Genanlæggelse allerede ordinerede sonder
- Kapillærblodprøver (fx måling af crp, Hgb, blodsukker) som del af borgerens forløb i akutfunktionen
- Trakealkanyle og suprapubisk kateter: Genanlæggelse umiddelbart efter det er faldet ud

Dato: 15. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00973
Dok. ID: 3437019

E-mail: EMMJ@kl.dk
Direkte: 3370 3323

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

3.7

Status på arbejdet i KKR Midtjylland

Status på arbejdet med fokusområder i KKR Midtjylland

Mental sundhed og trivsel

På de første møder i 2022 havde KKR Midtjylland arbejdet med sundhedsklyngerne og sundhedsaftalen på dagsordenen flere gange og det blev med inspiration fra Sundhedsprofilen 2021 besluttet, at mental sundhed og trivsel skulle være et fokusområde i sundhedsaftalen 2023 – 2027, og der arbejdes med det i såvel Sundhedssamarbejdsudvalget som i de fem sundhedsklynger.

Afbureaukratisering

KKR havde en drøftelse af jobcentre og den aktive beskæftigelsesindsats på møderne i november 2022. Der var tilkendegivelser om, at det er en vigtig kommunalpolitisk dagsorden, og at man gerne lokalt og regionalt understøtter en mere nuanceret debat på området. Siden kom en ny regering og et nyt regeringsgrundlag, hvori indgår en række store initiativer på beskæftigelsesområdet, herunder at beskæftigelsesindsatsen skal nytænkes, jobcentrene nedlægges og udgifterne reduceres med 3 mia. kr. i 2030. I tillæg hertil fremgår det af regeringsgrundlaget, at der skal spares yderligere 3 mia. kr. frem mod 2030 på kommunernes og regionernes administration. KKR Midtjylland har derefter indsamlet xxx eksempler på unødige statslige krav og dokumentation til KL s dialog med regeringen om afbureaukratisering og frisættelse. Eksemplerne blev også brugt af medierne.

Velfærdsteknologi

KKR havde en temadrøftelse om velfærdsteknologi på juni mødet 2023, hvor KKR fik en præsentation af de samarbejder kommunerne havde om velfærdsteknologi (f.eks. Fælles Service Center og GovTechMidtjylland), samt et oplæg fra Viborg kommune om hvordan kommunerne arbejder med indførelse af velfærdsteknologi. Der blev blandt drøftet vidensdeling og barrierer for indførelse og brug af velfærdsteknologi og at eksempler på det sidste skal med i KL s dialog med regeringen om afbureaukratisering og frisættelse.

Klima og energi

DK 2020 blev i marts 2023 afløst af en femårig aftale, Klimaalliancen, mellem KL, regionerne og Realdania og arbejdet har ændret fokus fra at godkendelse af klimaplaner til implementering af konkrete projekter. Det fælles kommunale og regionale samarbejde i Midtjylland betegnes KlimaMidt, hvor Kontaktudvalget er den politiske styregruppe, mens der er etableret en administrativ styregruppe med kommunale og regionale repræsentanter samt et fælles klimasekretariat mellem region og kommuner.

Dato: 26. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00973
Dok. ID: 3440878

E-mail: JHP@kl.dk
Direkte: 2443 7958

Randers Kommune
Randers Rådhus
Laksetorvet 1
8900 Randers

www.kl.dk
Side 1 af 1